

กระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพกรรมการ
ประจำหน่วยเลือกตั้ง

โดย

นางสาวราตรี ศรีสถิตย์วัฒนา
กรรมการผู้จัดการ บริษัท อเมริเทค กรุ๊ป จำกัด

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59

2559 - 2560

บทคัดย่อ

เรื่อง กระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ลักษณะวิชา การเมือง

ผู้วิจัย นางสาว ราตรี ศรีสถิตย์วัฒนา **หลักสูตร** วปอ.

รุ่นที่ 59

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งโดยการใช้กลไกผู้จัดการหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพ 2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการสร้างนวัตกรรม โดยใช้สื่อแบบใหม่เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ และลดปัญหาข้อผิดพลาดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการออกแบบหลักสูตรคู่มือวิทยากร “หลักสูตรการฝึกอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง” และอธิบายประกอบแนวคิดเชิงทฤษฎี 3 แนวคิด คือ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แนวคิดเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง หรือ Electoral justice และแนวคิดเรื่องกระบวนการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย เห็นด้วยว่าการออกแบบหลักสูตรการอบรมในการฝึกวิทยากรลักษณะนี้ ตั้งแต่การสร้างวิทยากรหลักขึ้นมาทำการถ่ายทอดความรู้ให้กับวิทยากรจังหวัด เพื่อให้ทุกจังหวัดมีวิทยากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถที่เท่าเทียมกัน มีทิศทางแนวทางอันเดียวกัน หรือกล่าวได้ว่าเป็นมาตรฐานเดียวกันในการไปอบรมความรู้ให้กับผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) ซึ่งจะต้องมีประจำหน่วยทุกหน่วยเลือกตั้งประมาณ 90,000 หน่วย ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งในวันลงคะแนนเลือกตั้งที่ต้องไม่ผิดพลาด มีการเรียนรู้ถึงข้อผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้น รวมทั้งการฝึกปฏิบัติที่เข้มข้น ทั้งของวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และ ผจ.ปน. จะช่วยให้เกิดทักษะความแม่นยำในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการคิดค้นสื่อที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจง่าย ๆ ในการปฏิบัติ เช่น การใช้สื่อไว้นิสที่ทำแบบ Mind Map และใช้วิธีการอบรมเป็นกลุ่มเล็ก ประมาณ ไม่เกิน 30 คน ซึ่งแต่เดิมใช้วิธีการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ 200 – 300 คน แต่อธิบายโดยใช้สื่อที่เป็น Power point เพียงอย่างเดียวแล้วให้คู่มือที่สรุปประกอบเท่านั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาในการศึกษาวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรซึ่งอยู่ระหว่างการออกแบบและจัดทำหลักสูตร แต่ยังไม่ได้นำไปทดสอบหรือฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงยังไม่อาจไปร่วมสังเกตการณ์การฝึกอบรมหรือทำการทดสอบเพื่อวัดผลความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้ารับการ

อบรมตามกลุ่มเป้าหมายได้ เพียงแต่ได้ศึกษาถึงตัวนวัตกรรมที่สร้างขึ้น ดังนั้นในโอกาสต่อไป หากมีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อต่อยอดงานวิจัย และวัดผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงสำหรับผู้ผ่านการอบรมตามหลักสูตรนี้แล้ว จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะได้มีการศึกษาวิจัยต่อไป อีกทั้งการออกแบบการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมหรือ Participatory Technic ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้คิดค้นจัดทำขึ้นมา นับว่าเป็นการฝึกอบรมแนวใหม่ รวมถึงวิธีออกแบบกระบวนการอบรม (Session Design) ที่มีรูปแบบชัดเจน การใช้สื่อต่างๆ การใช้ใบความรู้ ที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปดำเนินการถ่ายทอดตามวิทยากรต้นแบบได้เลย ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าวัตถุประสงค์และแนวทางการฝึกอบรมที่คาดหวังจะไม่ผิดเพี้ยน จึงน่าจะนำมาศึกษาเพื่อเป็นต้นแบบของหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจโดยเฉพาะทางด้านการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรของตน หรือการจัดอบรมเพื่อสร้างวิทยากรกระบวนการ

คำนำ

การศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ
กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยใช้สื่อแบบใหม่เพื่อ
พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและ ลดปัญหาข้อผิดพลาดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของ
กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis) จากการออกแบบหลักสูตรคู่มือวิทยากร “ หลักสูตรการฝึกอบรมผู้จัดการประ
จำหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพ ”

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย เห็นด้วยว่าการออกแบบหลักสูตรการอบรมในการฝึก
วิทยากรลักษณะนี้ ตั้งแต่การสร้างวิทยากรหลักขึ้นมาทำการถ่ายทอดความรู้ให้กับวิทยากรจังหวัด
เพื่อให้ทุกจังหวัดมีวิทยากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถที่เท่าเทียมกัน มีทิศทางแนวทางอันเดียวกัน
หรือกล่าวได้ว่าเป็นมาตรฐานเดียวกันในการไปอบรมความรู้ให้กับผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ป.น.)
ซึ่งจะต้องมีประจำทุกหน่วยเลือกตั้ง ต้องปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งก่อนวันลงคะแนน วัน
ลงคะแนน เลือกตั้งที่ต้องไม่ผิดพลาด มีการเรียนรู้ถึงข้อผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้น รวมทั้งการฝึกปฏิบัติ
ที่เข้มข้น ทั้งของวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และผจ.ป.น. จะช่วยให้เกิดทักษะความแม่นยำในการ
ปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการคิดค้นสื่อที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจง่าย ๆ ในการปฏิบัติ เช่น การใช้สื่อไว
นิตที่ทำแบบ Mind Map และใช้วิธีการอบรมเป็นกลุ่มเล็ก ประมาณ ไม่เกิน 30 คน อีกทั้งการ
ออกแบบการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมหรือ Participatory Technic ที่สำนักงานคณะกรรมการการ
เลือกตั้งได้คิดค้นจัดทำขึ้นมานี้ นับว่าเป็นการฝึกอบรมแนวใหม่ รวมถึงวิธีออกแบบกระบวนการ
อบรม (Session Design) ที่มีรูปแบบชัดเจน การใช้สื่อต่าง ๆ การใช้ใบความรู้ ที่ผู้เข้ารับการอบรม
สามารถนำไปดำเนินการถ่ายทอดตามวิทยากรต้นแบบได้ ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าวัตถุประสงค์
และแนวทางการฝึกอบรมที่คาดหวังจะไม่ผิดเพี้ยน

(ราตรี ศรีสถิตย์วัฒนา)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 59

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ 1	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	2
	3
	4
	4
	4
	5
2	6
ที่เกี่ยวข้อง	6
:	6
(Electoral Justice)	10
	15
ที่เกี่ยวข้อง	19
	22
	23
3	24
	24

( )

4

96

96

99

100

วิเคราะห์รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการอบรมตามหลักสูตร

102

104

5

107

107

110

111

112

3-1	( )	27
3-2	:	28
3-3	:	30
3-4	กฎหมาย ระเบียบและการกระทำที่เป็นความผิดกฎหมายเลือกตั้ง	33
3-5		36
3-6	:	
	:	41
3-7		55
3-8		61
3-9		92
3-10	:	94
3-11	:	95

2-1	ระบบความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง (รชต.)	12
2-2		17
2-3		18
3-1		85
3-2	:	87
4-1		97

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้ง เป็นกลไกที่สำคัญยิ่งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่การทำให้การเลือกตั้งมี “ ความบริสุทธิ์ยุติธรรม ” นั้น มีความยุ่งยากมากขึ้นทุกขณะ การจัดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมเป็นคำกล่าวที่สวยหรูมากกว่าจะเป็นจริงในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะ “ ความบริสุทธิ์ ” เป็นโจทย์ที่ยากสำหรับองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง แต่หากพิจารณาในระดับย่อยก็อาจกล่าวได้ว่า ความยุติธรรมในการเลือกตั้งเกิดจากความสามารถในการดำเนินการเลือกตั้งตามหลักการเลือกตั้งได้อย่างมี “ คุณภาพสูง ” คือเป็นการเลือกตั้งที่ “ เป็นกลาง ” ปราศจากอคติและความลำเอียงใดๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ปกติแล้ว ความเป็นกลางของการเลือกตั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ หลักการเลือกตั้ง (electoral principle) ระบบการเลือกตั้ง (electoral system) และมีวิธีการดำเนินการเลือกตั้ง (electoral procedure) ที่เป็นกลาง ความเป็นกลางดังกล่าวต้องสามารถตรวจสอบความเป็นจริงได้อย่างชัดเจน

หลักการเลือกตั้ง

หลักการเลือกตั้งที่เป็นสากลนั้น ขอมรับกันตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Declaration of Human Rights, 1948) มาตรา 21 ระบุว่า

1. Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives.
2. Everyone has the right of equal access to public service in his country.
3. The will of the people shall be the basis of the authority of government; this will shall be expressed in periodic and genuine elections which shall be universal and equal suffrage and shall be held by secret vote or by equivalent free voting procedures

ปฏิญญานี้ให้หลักการสำคัญไว้ว่า การเลือกตั้งที่เป็นกลางและมีคุณภาพสูงจะต้องเป็นการเลือกตั้งอย่างลับ (secret) ความเป็นอิสระเสรี (freedom) เป็นนาระ (periodic) อย่างเสมอภาค (equal suffrage) เป็นการทั่วไป (universal suffrage) และเป็นการเลือกตั้งที่แท้จริง (genuine election)

หลัก 6 ประการนี้ดูเป็นเรื่องง่าย ๆ แต่ที่จริงแล้วมีนัยเชิงปฏิบัติที่จะนำไปสู่การปิดบัง ซ่อนเร้น หรือ เบี่ยงเบนเจตนาธรรม ซึ่งทำให้เกิดการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมขึ้นได้โดยง่าย (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, 2539 : 63)

การบริหารการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมเป็นภารกิจที่มีความสำคัญยิ่ง ในทางการเมืองการปกครอง เพราะฉะนั้น องค์กรที่ทำหน้าที่นี้ต้องมีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และ แนวทางปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเหมาะสม ซึ่งจากการจัดการเลือกตั้งของไทยในอดีต มีกฎหมาย รองรับเพื่อป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกครั้ง แต่ที่ผ่านมายังมีประเด็น ที่ถูกกล่าวหาว่าการจัดการเลือกตั้งเป็นไปอย่างไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ในหลายกรณีสาธารณชน กล่าวหาว่าการจัดการเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปฏิบัติ หน้าที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้การเลือกตั้งมีการทุจริตและมีการฟ้องร้องกันระหว่าง ผู้สมัครรับเลือกตั้งกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือที่เรียก กรรมการประจำหน่วย หรือ กปน. ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการประจำหน่วย ประธานและกรรมการประจำหน่วย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จาก กรณีในการปฏิบัติของกปน.ดังกล่าว พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาดใน กรณีต่าง ๆ (สรุปคำสังศาลอุทธรณ์เกี่ยวกับการร้องเรียนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและการนับ คะแนนเลือกตั้ง) อาทิ

- กปน.เปลี่ยนแปลงหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร
- ไม่นับจำนวนบัตรเลือกตั้งและปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งหลังจากที่มีการ เปลี่ยนบัตรเลือกตั้งใหม่เนื่องจากบัตรเลือกตั้งไม่มีช่องทำเครื่องหมายลงคะแนนของผู้สมัคร
- คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ได้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งและนำบัตรลงคะแนน เลือกตั้งออกมานับโดยไม่มีอำนาจ
- กปน.ละเว้นไม่ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในต้นฉบับบัตรเลือกตั้ง
- ไม่ได้ประทับตราหรือเครื่องหมายที่ต้นฉบับบัตรเลือกตั้ง
- ดึงบัตรเลือกตั้งออกจากต้นฉบับบัตรเลือกตั้งและไม่ทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้ง ดังกล่าวเพื่อให้ลงคะแนนเลือกตั้งไม่ได้
- ยินยอมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้มีรายชื่อของหน่วยเลือกตั้งอื่นเข้าไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเลือกตั้ง
- ไม่ดำเนินการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อที่ต้นฉบับบัตรเลือกตั้ง
- ดึงบัตรเลือกตั้งออกจากต้นฉบับบัตรเลือกตั้งไว้ก่อนล่วงหน้า

- ระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ได้ยินยอมให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือผู้ที่ไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งเข้าไปในที่เลือกตั้ง

- กปน.จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยจ่ายบัตรเลือกตั้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาใช้สิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งจำนวน 2 บัตร เพื่อใช้ลงคะแนนเลือกตั้งเพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร

- กปน.จ่ายบัตรเลือกตั้งให้ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง

- กปน.นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ไม่ดำเนินการตามขั้นตอนและขาดความรอบคอบ

- กปน. อนุญาตให้พระภิกษุเข้าไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

- กปน. ช่วยกันลงคะแนนเลือกตั้งแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มาแสดงตนใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น

จากกรณีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดังกล่าว ซึ่งผิดพลาดอยู่บ่อยครั้งจนเป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และหากพิจารณาข้อผิดพลาดดังกล่าวจะเห็นว่าในหลายกรณีจะมีชี้เจตนาในการทุจริตการเลือกตั้งก็ตาม แต่เมื่อศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่นั้นคือการสูญเสียงบประมาณในการจัดการเลือกตั้งเพิ่มขึ้นถึงแม้จะไม่ใช้ทุกหน่วยก็ตาม แต่ที่สำคัญสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐขาดคุณภาพความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาชน แล้วจะเชื่อได้ว่าการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร ด้วยความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะทำการศึกษา เรื่อง กระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยหวังว่าผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้นอกจากจะช่วยให้การจัดการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรมแล้ว ยังเป็นการประหยัดงบประมาณของรัฐและที่สำคัญช่วยส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดการเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีคุณภาพอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งโดยใช้กลไกผู้จัดการหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพ

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการสร้างนวัตกรรม โดยใช้สื่อแบบใหม่เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ และ ลด ปัญหาข้อผิดพลาดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย เนื้อหาหลักสูตรคู่มือการอบรม สื่อต่างๆที่ใช้ ประกอบการฝึกอบรมที่ได้มีการคิดค้นจัดทำขึ้นใหม่และเทคนิคที่ใช้ในกระบวนการฝึกอบรม ผู้จัดการหน่วยมีอาชีพ โดยผ่านกลไกในการถ่ายทอดความรู้คือวิทยากรกลาง วิทยากรหลัก (ครู ก) วิทยากรจังหวัด (ครู ข) และผู้จัดการหน่วย (ครู ค)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำเอาหลักสูตรและคู่มือฝึกอบรมวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัดและผู้จัดการประจำหน่วย มาทำการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร สื่อเทคนิคและ กระบวนการฝึกอบรมที่ได้มีการออกแบบเพื่อใช้ในการอบรมผู้จัดการหน่วยมีอาชีพ โดยผ่าน กลไกวิทยากรหลัก (ครู ก) และวิทยากรหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย (วพป.)หรือวิทยากร จังหวัด (ครู ข) และผู้จัดการหน่วย(ครู ค) โดยทำการวิเคราะห์เชื่อมโยงเปรียบเทียบกับแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงปรัชญาแนวคิดเบื้องหลังในการออกแบบหลักสูตรคู่มือ รวมทั้ง สร้างสื่อแบบใหม่ในการถ่ายทอดการเรียนรู้ให้กับวิทยากร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบกระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการฝึกอบรม กรรมการประจำหน่วยโดยผ่านผู้จัดการหน่วยมีอาชีพ(Output)
2. ได้ทราบปัญหาและอุปสรรคอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วย อีกทั้งทราบแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยลดข้อร้องเรียนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้ง (Outcome)
3. ได้แนวทางในการสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการเลือกตั้งให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น (Outcome)

คำจำกัดความ

หลักสูตรคู่มือฝึกอบรม	หมายถึง	เอกสารที่คณะทำงานจัดทำหลักสูตรคู่มือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกอบรมวิทยากรหลัก (ครู ก) วิทยากรจังหวัด (ครู ข) และ ผู้จัดการหน่วยเลือกตั้ง (ครู ค) หรือ ผจ.ปน.
กระบวนการสร้างนวัตกรรม	หมายถึง	กระบวนการตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การใช้สื่อ และกระบวนการฝึกอบรมแบบใหม่ โดยผ่านกลไกที่เป็นวิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค
วิทยากรครู ก	หมายถึง	ผู้ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทำการคัดเลือกพนักงานของสำนักงานฯที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการอบรมเป็นวิทยากรกระบวนการ หรือ เรียกว่า วิทยากรหลัก (Master trainer)
วิทยากรครู ข	หมายถึง	พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผ่านการอบรมหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยและได้รับการฝึกเป็นวิทยากรกระบวนการ(วพป.)
วิทยากรครู ค	หมายถึง	ผู้ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ทำการคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้อำนวยการประจำหน่วยมาก่อน หรือเคยมีประสบการณ์ในการเป็นกรรมการประจำหน่วย มาเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรใหม่โดยวิทยากรครู ข เพื่อให้เป็น “ ผู้จัดการหน่วย ” มีอาชีพ ที่จะไปทำหน้าที่ในการอบรมความรู้ให้กับกรรมการประจำหน่วยในหน่วยของตน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งหมายถึง กิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล เป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการกระทำ หรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน การที่ประชาชนเลือกผู้แทนหรือกลุ่มทางการเมือง หรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์และนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของตนจะใช้อุดมการณ์หรือนโยบายที่ประกาศเป็นแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และบริหารประเทศในทำนองเดียวกันเพื่อเป็นการพิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง เช่น การเลือกรัฐบาลที่มีอุดมการณ์และนโยบายอนุรักษนิยม หรือรัฐบาลที่มีอุดมการณ์และนโยบายก้าวหน้าตามแนวทางสังคมนิยมประชาธิปไตยหรือเสรีประชาธิปไตย หรือสังคมนิยม เป็นต้น

1.

การเลือกตั้งตัวแทนประชาชนเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่งในระบบการปกครองที่เชื่อว่าอำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของปวงชน ซึ่งคิดค้นขึ้นแทนระบบการปกครองที่ถือคติอำนาจอธิปไตย เป็นของบุคคลโดยบุคคลเดียวหรือคณะบุคคลโดยอ้างลัทธิเทวสิทธิ์ หรือ อภิอำนาจ หรือความมีคุณสมบัติพิเศษบางประการเป็นเครื่องมือให้ความชอบธรรมแก่ตนเองในการใช้อำนาจปกครอง

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่เลือกสรรรัฐบาลที่จะมาทำการปกครองและสร้างความชอบธรรมให้แก่อำนาจการปกครองของผู้ปกครองให้เป็นไปโดยสันติ การเลือกตั้งในประเทศที่มีพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรคหรือหนึ่งกลุ่มมีบทบาทสำคัญในการยุติข้อขัดแย้งในระบบการเมือง โดยเคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกา และธรรมเนียมปฏิบัติที่ใช้บังคับในระบบการเมืองนั้นๆ การเลือกตั้งที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์กติกาดังกล่าว จะทำให้คู่ต่อสู้ทางการเมืองยอมรับผลการตัดสินใจของผู้เลือกตั้ง โดยฝ่ายที่ชนะจะได้รับมอบอำนาจจากประชาชนให้ทำการปกครองในช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ ฝ่ายแพ้ก็จะหาทางเอาชนะในคราวต่อไปตามวิถีทางที่กฎเกณฑ์และกติกาได้กำหนดไว้ วิธีการเช่นนี้อำนวยให้การสืบทอดอำนาจการเมืองและการปกครองเป็นไปอย่าง

สันติวิธีไม่ต้องอาศัยวิธีการที่ผิดกฎหมายและไม่ชอบธรรม เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร เป็นกลไกในการสับเปลี่ยนอำนาจ ดังนั้น กระบวนการเลือกตั้งภายใต้เงื่อนไขที่กล่าวมาจึงแตกต่างไปจากการเลือกตั้งในประเทศที่มีพรรคการเมืองที่มีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุดเพียงพรรคเดียว หรือกลุ่มคณะบุคคลเพียงคณะเดียว ซึ่งใช้การเลือกตั้งเป็นเพียงข้ออ้างในการสร้างความชอบธรรมในอำนาจการปกครองเท่านั้นมิใช่เป็นกลไกเพื่อขจัดความขัดแย้งหรือเพื่อตัดสินใจการสับต่ออำนาจแต่อย่างใด

กระบวนการสับเปลี่ยนอำนาจการปกครอง โดยการเลือกตั้งนี้ยังเป็นกลไกสำคัญที่จะคอยเตือนสำนึกของผู้แทนราษฎร หรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับตำแหน่งหน้าที่โดยการเลือกตั้งให้ตระหนักอยู่เสมอตลอดเวลาว่าตนมีความรับผิดชอบต่อประชาชน และมีประชาชนคอยจับตาดูการกระทำของเขาอยู่เสมอ ดังนั้น จะต้องทำหน้าที่อย่างดีที่สุดและด้วยความรับผิดชอบต่อประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินใจอนาคตทางการเมืองของตนด้วยการเลือกหรือไม่เลือกตนกลับมาทำหน้าที่ผู้แทนของปวงชนอีก

นอกจากนี้ กระบวนการเลือกตั้งยังเป็นกลไกสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของประเทศมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความสามารถของตนเองและเพื่อนมนุษย์ว่าสามารถตัดสินใจเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบการปกครอง วิธีการดำเนินการปกครอง ระบบเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ของตนเองได้ การเลือกตั้งจะนำไปสู่ความพยายามของประชาชนที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของรัฐบาล ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้มีบูรณาการภายในระบบการเมืองของชาติ และระดมประชาชนเข้าร่วมในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น การแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และการยอมรับหรือไม่ยอมรับความชอบธรรมในสิทธิและอำนาจของผู้ปกครอง ประชาชนอาจแสดงออกได้หลายวิธีในระบบการเมือง การปกครองในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นระบบเสรีประชาธิปไตยหรือระบบประชาธิปไตยของปวงชนในประเทศสังคมนิยม ทางหนึ่งที่ประชาชนแสดงออกก็โดยการเลือกตั้ง ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองในทุกกระบวนการเมืองจึงจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อแสวงหาความชอบธรรมในอำนาจปกครองให้ตนเอง (กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ อ้างถึงในกรมการปกครอง, 2539: 36-38)

- 1.
2. " "
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

2.

การเลือกตั้ง หมายถึง การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดในกลุ่มการเมืองหรือ พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง เท่ากับว่าประชาชนได้มอบอำนาจอธิปไตยของตนเลือกและให้ความชอบธรรมแก่ผู้ที่ตนเลือกไปใช้อำนาจการปกครองได้ในห้วงเวลาที่กำหนดไว้

สำคัญประการหนึ่งคือ สิทธิที่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิทธิที่จะแสวงหาความ

การเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรม ในอำนาจของ

(,2526 : 14 , 2546)

สินจ้าง หรือการใช้อิทธิพลบีบบังคับ หลักการหรือเงื่อนไขนี้มีรากฐานมาจากความเชื่อที่ว่า

อำนาจอธิปไตยนั้นเป็นของประชาชนทุกคน การได้มาซึ่งสิทธิดังกล่าวเป็นการต่อสู้อันยาวนาน ในเมื่อประชาชนเป็นผู้ทรงสิทธิที่ย่อมขึ้นอยู่กับ

เลือกตั้ง หรือไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง การเลือกตั้งที่ประชาชนขาดอิสระเสรี ผู้ปกครองอ้างว่า

เลือกตั้งครั้งหนึ่งๆ ประชาชนสามารถเลือกผู้ปกครองจำนวนหนึ่งจากหลายจำนวน หรือ

การเลือกตั้งนั้นก็ปราศจากความหมายที่แท้จริงและมีได้ซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชนแต่อย่างใดซึ่ง

5 1.

3 4 5

เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองว่าได้ปฏิบัติไปตามเจตนารมณ์
ของประชาชนหรือไม่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาความชอบธรรมในการใช้อำนาจ

วิธี ผู้ปกครองที่ใช้อำนาจโดยชอบธรรมในระหว่างที่อยู่ในอำนาจ เมื่อครบวาระแล้วมีโอกาที่จะ

2.

3. หลักการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป หมายถึง การใช้สิทธิเลือกตั้งแก่

การกีดกัน หรือจำกัดสิทธิบุคคลหนึ่งบุคคลใดพิเศษ เนื่องจากเพศ ศิ่ว สถานภาพทางเศรษฐกิจ
สังคม เงื่อนไขข้อนี้ในการเลือกตั้งตัวแทนเพื่อทำหน้าที่แทนตนตราบใดที่ประชาชนผู้นั้นไม่ขาด

7

1.

ด้วยเหตุผลที่ว่า การให้ผู้มีอายุต่ำกว่าที่กำหนดไว้ใช้สิทธิเลือกตั้งก็อาจขาดความรู้ ความเข้าใจ และ

2.

3.

ระยะเวลาขั้นต่ำในการมีถิ่นที่อยู่ในเขตเลือกตั้งการกำหนดกฎเกณฑ์นี้ก็เพื่อความสะดวกในการ

4.

เงื่อนไขพื้นความรู้ขั้นต่ำเกิดจากเหตุผลที่ว่าผู้ที่อ่านออกเขียน

จะรู้หรือไม่รู้หนังสือ นั่นขึ้นอยู่กับบริการของรัฐที่ให้แก่ประชาชน ถ้าหากรัฐไม่มีประสิทธิภาพ

5.

6.

สมบูรณ์ ประเทศต่างๆ จึงไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลประเภทนี้ 7.

นักพรต นักบวช ซึ่งโดยบทบาทและหน้าที่ในทางสังคมนั้น บุคคลประเภทนี้สังคมถือว่าไม่ควรมีส่วนในทางการเมือง โดยการเลือกตั้ง เนื่องจากจะไม่เป็นผลดีต่อสถานภาพของเขาเอง และอาจนำมา

8.

เลือกตั้งของประชาชนมีความสำคัญ และได้รับความยอมรับ โดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้เลือกตั้งนั้นจะมี

(One

man, One vote)

9.

หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้ง โดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้จะ

ใคร ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ ปราศจากการข่มขู่บีบบังคับจากอิทธิพลใดๆ ที่จะมี

(Electoral Justice)

กรอบคิดของความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง

สกล สือทรงธรรม (2554: 7-16) ได้เสนอบทสังเขป ความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง

International IDEA

Electoral Justice

- ให้ความมั่นใจว่า การกระทำแต่ละกรรม วิธีพิจารณาและการตัดสินใจเกี่ยวกับ

- คู่ครองและรักษาไว้ซึ่งสิทธิเลือกตั้ง

ระบบความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง (รชต.) เป็นเครื่องมือสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายและ
 หลักประกันสูงสุดที่มีตามหลักประชาธิปไตย เพื่อธำรงไว้ซึ่งการเลือกตั้งที่เสรี เที่ยงธรรม และ
 (genuine)

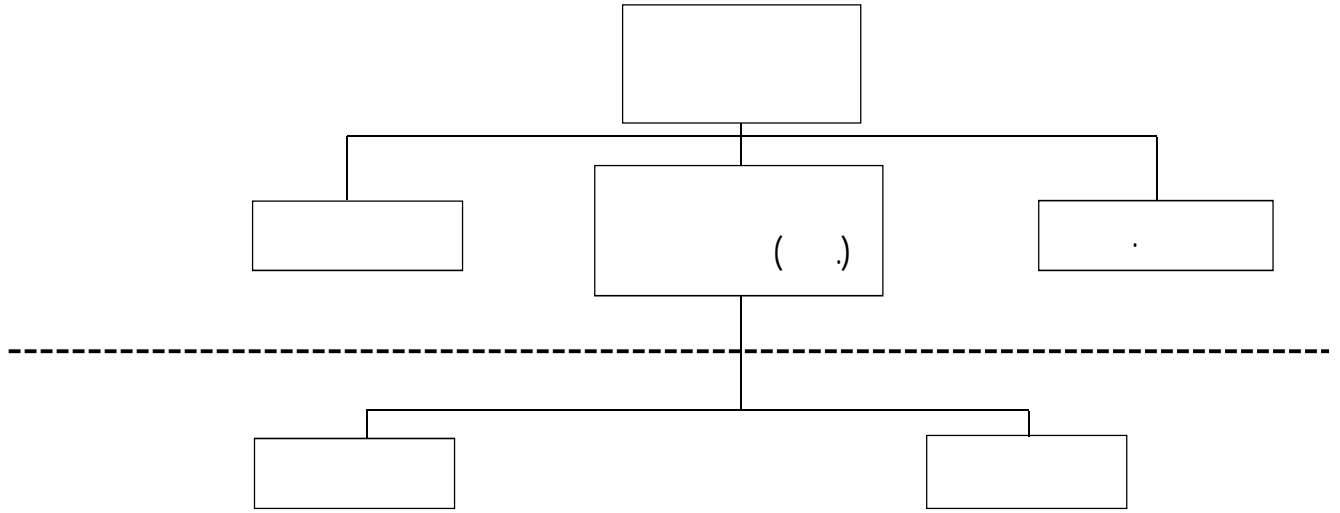
ความผิดปกติเกิดขึ้น เมื่อมีการกระทำ วิธีพิจารณา หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งใด ๆ
 ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ในเมื่อความผิดปกติในกระบวนการเลือกตั้งอาจทำให้เกิดข้อพิพาทได้
 รชต. จึงมุ่งที่จะป้องกันความผิดปกติ และให้ความเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้ง
 แท้จริง ดังนั้น การออกแบบ รชต. ที่เหมาะสมจึงเป็นพื้นฐานของความชอบธรรมของประชาธิปไตย

กระบวนการเลือกตั้งด้วย เนื่องจาก รชต. ได้รับอิทธิพลอย่างมากในบริบทของสังคม วัฒนธรรม

อันตรายต่อความน่าเชื่อถือ และเป็นเหตุให้ผู้เลือกตั้งลังเลที่จะเข้ามา

เลือกตั้งที่เหมาะสมทันทั่วทั้งที่ และมีประสิทธิผลย่อมเป็นหัวใจสำคัญในการรักษาความน่าเชื่อถือไว้ได้

2-1 ระบบความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง (รศต.)

: ความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง คู่มือของ International IDEA

2-1

( )

( )

ดังกล่าวยังแสดงให้เห็นชนิดของกลไกที่มีไว้ปรับเปลี่ยนการกระทำในแบบฉบับที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง นั่นคือ กลไกที่มีลักษณะเป็นการแก้ไขหรือไม่ก็ลงโทษ

เมื่อผู้คนเคารพกฎหมายมากขึ้น จำนวนของข้อ

พลเมืองพึงมีต่อปทัสถานประชาธิปไตย จะช่วยลดจำนวนข้อพิพาทในการเลือกตั้งที่อาจเกิดขึ้น

มีกลไกหลัก 3 รูปแบบที่ช่วยยุติข้อพิพาทในการเลือกตั้ง

1.

(

):

2. ( ):

ทั้งในทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และทางอาญา

ความสำคัญของระบบความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง

เที่ยงธรรม แต่การไม่มี รชต. จะยิ่งซ้ำเติมความขัดแย้งที่มีอยู่แล้ว ถ้าการเลือกตั้งจัดขึ้นโดยขาด

ประชาธิปไตย ถ้าการเลือกตั้งจัดขึ้นอย่างขอไปที เป็นเพียงพิธีกรรม หรือไม่มีกลไกความเที่ยงธรรม

ถึงขั้นใช้อาวุธก่อความรุนแรง ตัวอย่าง เช่น ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในเคนยา หลังการเลือกตั้ง

2550

การออกแบบ รชต. มีความสำคัญและควรมีการทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า จะสามารถทำหน้าที่เป็นหลักประกันการจัดการเลือกตั้งที่เสรี เที่ยงธรรม และสุจริตแท้จริง ตามที่กฎหมาย

International IDEA

แต่การส่งออกตัวแบบหรือแบบอย่างจากบริบททางประวัติศาสตร์ และการเมืองไปยังอีกบริบทหนึ่งนั้น

"

วิเคราะห์เพิ่มเติม และแสดงตัวอย่างประสบการณ์หรือการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ

สิทธิเลือกตั้งเป็นรูปแบบหนึ่ง

สิทธิเลือกตั้งได้รับการรับรองโดยตัวบทกฎหมายพื้นฐานของประเทศ (ปกติบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและ

)

างระหว่างสิทธิเลือกตั้งและสิทธิทางการเมือง เนื่องจากเครื่องมือที่จัดขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิเหล่านี้แตกต่างกัน ในขณะที่สิทธิเลือกตั้งอาจได้รับการคุ้มครองโดยระบบความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง หรือระบบยุติข้อพิพาท ในบางประเทศการคุ้มครองสิทธิ

เลือกตั้งเข้าไปทำหน้าที่โดยผ่านการเลือกตั้งที่ตามวาระอย่างเสรี เทียงธรรม และแท้จริง โดยการ

(.)

ที่มีข้อตกลงซึ่งจัดทำไว้เป็นการชั่วคราวหรือในระยะเปลี่ยนผ่าน องค์กรเฉพาะกิจอาจเป็นประโยชน์

.)

- ศาลยุติธรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายตุลาการ หรือ

กล่าวโดยรวม สิ่งสำคัญ คือ รัชต. สถาปนาสิทธิสำหรับทุกคนที่จะร้องทุกข์กล่าวโทษ

ความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้งและวัฏจักรการเลือกตั้ง

3

เพียงพอที่จะสนองตอบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดทั้งวัฏจักรการเลือกตั้ง

เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมดตลอดวัฏจักรการเลือกตั้ง เป็นไปตามคัวบทกฎหมาย เรื่องนี้สำคัญมาก
เมื่ออำนาจขององค์กร ขพต. ถูกจำกัดอยู่เฉพาะช่วงเวลาเลือกตั้ง ในกรณีนี้องค์กรอื่น ๆ ต้องได้รับ

อำนาจให้พิจารณาคำร้องคัดค้านที่มีการยกขึ้นมาก่อนและหลังการเลือกตั้ง ผู้เขียน

ระหว่างช่วงเวลาของวัฏจักรการเลือกตั้งนั้นๆ ในที่ซึ่งเป็นที่เกิดเหตุ ดังนั้น การกระทำและการ

ต่อไป การปฏิบัติเช่นนี้ทำให้เชื่อมั่นว่า แต่ละขั้นตอนของวัฏจักรการเลือกตั้งสามารถดำเนินไปได้
อย่างราบรื่นไปสู่ขั้นตอนต่อไป ซึ่งอำนวยให้กระบวนการเลือกตั้งมีเสถียรภาพ

เนื่องด้วยความสำคัญของแต่ละขั้นตอนของวัฏจักรการเลือกตั้ง ซึ่งผลที่สุดคือการจัดตั้ง
รัฐบาล ทั้งนี้ที่กระบวนการเลือกตั้งได้เริ่มขึ้น ไม่ควรมีอะไรไปทำให้หยุดชะงักกลางคัน ดังนั้น
การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งก็ไม่ควรถูกระงับ เพราะมีการร้องคัดค้านการกระทำนั้น ให้ถือว่า

คำร้องคัดค้านใด ๆ ที่มีการยกขึ้นอย่างรวดเร็ว

นับเป็นสาระสำคัญที่ว่า ทุก รรต. จะต้องวางวิธีการหรือมาตรการเพื่อป้องกันหรือ

1.

2.

3.

4.

(, 1956) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการ

3

1. (Cognitive Domain)

2. (Affective Domain)

3. (Psychomotor Domain)

1. (Cognitive Domain)

6

1.1

1.2

1.3

เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ใน

1.4

1.5

ในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบ

1.6

เนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได้

2. (Affective Domain)

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดคล้องสิ่งที่ศึกษาอยู่ตลอดเวลาจะทำให้พฤติกรรมของผู้

2-2

ด้านอิตพิสัย (Affective Domain)	
การรับรู้ (Receive)	ตั้งใจสนใจในสิ่งเร้า
การตอบสนอง (Respond)	มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น
คุณค่า ค่านิยม (Value)	รู้สึกซาบซึ้งยินดี และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น
การจัดระบบ (Organize)	เห็นความแตกต่างในคุณค่า, แก้ไขความขัดแย้ง สร้างปรัชญาหรือเป้าหมายให้กับตนเอง
บุคลิกภาพ (Characterize)	ทำให้เป็นคุณลักษณะหนึ่งของชีวิต

:

5

2.1

หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.2

และพอใจต่อสิ่งเร้านั้นซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการ

2.3

นับถือในคุณค่านั้นๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อ แล้วจึงเกิดทัศนคติ

2.4

2.5

ปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องจึงามพฤติกรรมด้านนี้ จะเกี่ยวกับความรู้สึกและจิตใจ ซึ่งจะเริ่ม

3. (Psychomotor Domain)

เป็นพฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาทที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับ

2-3

ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

การรับรู้ (Imitation)	สังเกตและทำตาม
การลงมือปฏิบัติ ทำตาม (Manipulation)	ทำตามได้
ความถูกต้อง (Precision)	ทำได้ถูกต้อง ควบคุมและลดความผิดพลาด
ความชัดเจน ต่อเนื่องในการปฏิบัติ (Articulation)	เรียนรู้วิธีการถูกต้องตามขั้นตอน
ความเป็นธรรมชาติ (Naturalization)	แสดงพฤติกรรมเป็นประจำเป็นอัตโนมัติ จนกลายเป็นธรรมชาติ

:

5

3.1

3.2

:

3.3

เครื่องซีแนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้วก็พยา

3.4

;

เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับ

ยังไม่มีงานการศึกษาในเรื่องนี้โดยตรงมากนัก ผู้ศึกษาจึงได้นำงานศึกษาของตนเอง
เรื่องนี้นำมาทำการศึกษาเพื่อเป็นการทบทวนวรรณกรรมประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
(2556: 25-27) (Padriew Model)

ที่มีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากและมีวิธีปฏิบัติในการเลือกตั้งหลายขั้นตอน ทำให้การเลือกตั้งท้องถิ่น

นครราชสีมา เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552 จำนวน 100 อบต. มีเรื่องร้องคัดค้านเจ้าพนักงาน
ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ร้อยละ 40.83 ผู้สมัครร้องคัดค้านผู้สมัครด้วยกัน ร้อยละ 59.17 แสดงให้
การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งบกพร่องหรือวางตัวไม่เป็นกลางจนทำให้
ผู้สมัครไม่ไว้วางใจ จำนวนเรื่องคัดค้านเจ้าพนักงานเลือกตั้ง (จพง.ลต.) มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ

วินิจฉัยบัตร ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นกลาง วินิจฉัยคุณสมบัติผู้สมัคร ไม่ถูกต้อง กกต.ท้องถิ่นมีมติให้เพิ่มชื่อ
ะทับตราบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้งศูนย์หาย กระดาษขอดีไม่ตรง กปน.

. . . . 9 (

9) เพื่อให้ตรงกับจำนวนบัตรที่ใช้ไป กปน. ไม่อ่านชื่อและที่อยู่ของ
ผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิ ลืมให้ผู้ไปใช้สิทธิลงชื่อต้นขั้วบัตรและ ส.ถ. ผ.ถ.9 กปน.เปิดหีบบัตรและ
( ) 36

ไว้ที่ช่องใส่บัตรหนังสือสั่งการจากส่วนกลาง เป็นการสั่งการอย่างกว้าง ๆ โดยไม่

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีพนักงานบาง

" " การที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือสั่งการให้สำนักงาน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้การปฏิบัติ
เลือกตั้งที่สุจริต เทียงธรรมจึงเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นโยบายการเลือกตั้งที่สุจริต เทียงธรรม และนโยบายจากหนังสือแจ้งกำชับ สั่งการของ กกต. ซึ่งถือ

” (Padriew Model)

ความสำเร็จในการจัดการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม โดยนำตัวแบบทางด้

คติที่ว่าการมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ การน่านโยบายเลือกตั้งโดย

... จึงนี้เพราะนโยบายการเลือกตั้งโดยสุจริต เทียงธรรมเป็นเรื่องที่

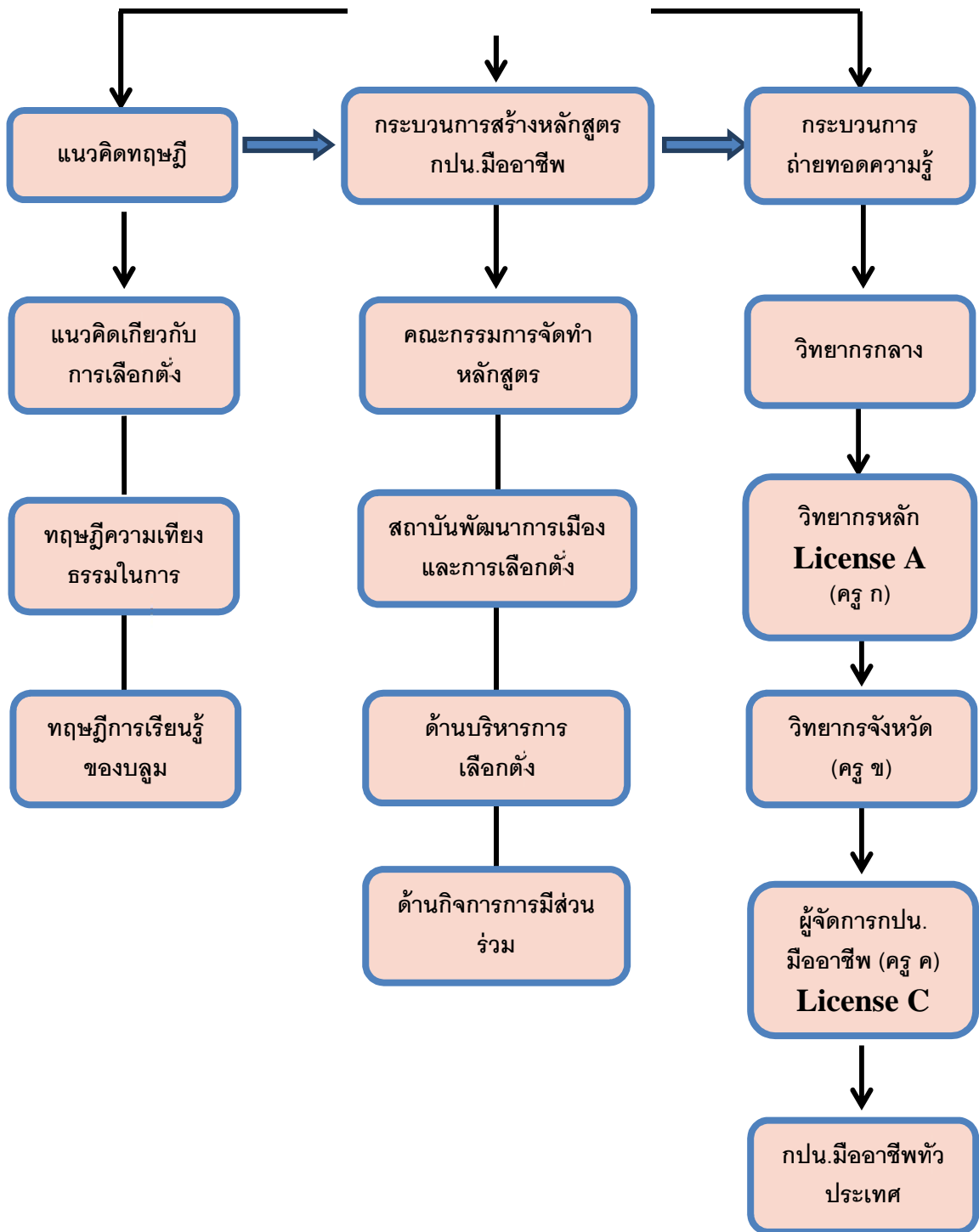
เลือกตั้งเป็นหลัก การทำให้พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตระหนัก

มาใช้ในการจัดการเลือกตั้งมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับตัวแปรหรือปัจจัยส่วนใหญ่ในตัวแบบนี้
ทั้งสิ้น กล่าวคือ ถ้าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดใด มีการใช้ภาวะผู้นำของ
ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดในการบริหารงานที่เป็นไปในลักษณะส่งเสริม แนะนำ ขอมริ

ผู้พันและการยอมรับต่อกิจกรรมการเลือกตั้งจะยิ่งมากขึ้นและจะส่งผลทำให้เกิดความต่อเนื่องในการใช้เทคนิคนั้น ๆ ในการจัดการเลือกตั้งตลอดไปแม้จะมีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานเพียงเล็กน้อยก็ตาม การจัดการเลือกตั้งโดยสุจริต เทียงธรรม เป็นเรื่องที่ยากเพราะมีห

ไม่คุ้นเคยกับการทำงานแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งประชาชนยังขาดการฝึกการร่วมกันคิดเพื่อเสนอจาก

หน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งประชาชน จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติการทำงานให้เป็นแบบ

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพกรรมการ
 ประจำหน่วยเลือกตั้ง ผู้วิจัยได้พยายามศึกษาถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา
 โดยนำเอาทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดในการเลือกตั้ง มาเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ
 ให้เห็นว่า การเลือกตั้งนั้นมีความสำคัญ เพราะเป็นการเลือกผู้ซึ่งจะขึ้นมาเป็นผู้ปกครอง

ความสุจริตและเที่ยงธรรมเป็นพื้นฐานแนวคิดที่สำคัญ ส่วนทฤษฎีที่สอง คือทฤษฎีความเที่ยงธรรม
 Electoral justice นอกจากจะใช้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้ง

เที่ยงธรรม ซึ่งหากเกิดความผิดปกติในกระบวนการเลือกตั้งอาจทำให้
 เกิดข้อพิพาทได้ โดยทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงวัฏจักรของการเลือกตั้ง ซึ่งจะประกอบไปด้วย ระยะเวลา
 (.)

องค์กรกกด.ที่ทำหน้าที่ยุติข้อพิพาทในการเลือกตั้ง สมาชิกองค์กรทำหน้าที่โดยอิสระ เป็นมืออาชีพ

ใหม่ในกระบวนการเลือกตั้งโดยสร้างกรรมการประจำหน่วยมืออาชีพเพื่อป้องกันข้อพิพาทที่อาจจะ
 เกิดขึ้นในหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง จึงเป็นมาตรการกลไกที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การ
 กเสียงเลือกตั้งเป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม เป็นไปตามทฤษฎีความเที่ยงธรรมในการ

กระบวนการสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนานักจัดการเลือกตั้งมืออาชีพที่จะเป็นแกนนำสำคัญในการไป
 อบรม กปน.มืออาชีพ โดยหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสร้างขึ้นมานี้โดยใช้

กระบวนการการเรียนรู้ ในด้านจิตพิสัย หลักสูตรนี้มีการสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำหน้าที่ของ

:

:

ให้ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งจะเป็นผู้จัดการประจำหน่วยสามารถทำตามได้อย่างถูกต้องเพื่อให้เกิด

(.)

บทที่ 3

กระบวนการในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

หลักสูตรคู่มือการฝึกอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.)

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสุจริตและเที่ยงธรรม การดำเนินงานที่ผ่านมาพบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความผิดพลาดบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง อันเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน จนบางกรณีนำมาสู่การร้องเรียน ร้องคัดค้านในการเลือกตั้ง แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดให้มีหลักสูตรและฝึกอบรมกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งก่อนการเลือกตั้งทุกครั้งแล้วก็ตามแต่ด้วยข้อจำกัดในการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการประจำหน่วย รวมถึงข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาดำเนินการกระชั้นชิด ทำให้ต้องรวบรัดฝึกอบรมกับ กปน. ที่มีจำนวนมากในการอบรมแต่ละครั้ง ทำให้การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ทั้งช่วงก่อนวันลงคะแนน ในวันลงคะแนนและนับคะแนน รวมทั้งการดำเนินการหลังสิ้นสุดการนับคะแนนขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดปัญหาความผิดพลาดบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะอย่างเพียงพอในการแก้ปัญหา

ดังนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 38/2559 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559 ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง ด้านกิจการบริหารการเลือกตั้ง และด้านกิจการการมีส่วนร่วมร่วมกันดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยจัดทำโครงการผู้ปฏิบัติงานเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติมืออาชีพ กิจกรรมอบรมกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกและฝึกอบรมบุคคล พร้อมทั้งขึ้นทะเบียนเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพต่อไป

การดำเนินการแก้ปัญหาให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดย สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง และด้านกิจการการมีส่วนร่วม จึงได้จัดทำโครงการผู้ปฏิบัติงานเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติมืออาชีพ กิจกรรมอบรมกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพขึ้นประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

กิจกรรมย่อยที่ 1 : จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตร/คู่มือ และสื่อวีดิทัศน์ ประกอบการอบรมวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน.)

กิจกรรมย่อยที่ 2 : จัดพิมพ์หลักสูตร/คู่มือ สื่อวีดิทัศน์ และวัสดุประกอบการอบรมวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน.)

กิจกรรมย่อยที่ 3 : อบรมวิทยากรหลัก จำนวน 185 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ผอ.กต.จว.) หรือ รองผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (รอง ผอ.กต.จว.) และผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรวิทยากรหลัก (MT) หรือพนักงานฯ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (สนง.กต.จว.) ที่มีความสามารถในการเป็นวิทยากร จำนวน 170 คน และวิทยากรจากศูนย์การเรียนรู้การเมืองในระบอบประชาธิปไตย (สรก.) ที่ 1-5 ศูนย์ฯ ละ 3 คน รวม 15 คน

กิจกรรมย่อยที่ 4 : อบรมวิทยากรจังหวัด กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ผอ.กต.จว.) หรือ รองผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (รอง ผอ.กต.จว.) หรือ พนักงานฯ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (สนง.กต.จว.) และบุคคลภายนอกผู้มีประสบการณ์ในการอบรม กปน.ที่ สนง.กต.จว.เห็นความเหมาะสมฯ รวมจำนวน 884 คน

กิจกรรมย่อยที่ 5 : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตร ผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) มีอาชีพ

กิจกรรมย่อยที่ 6 : การตรวจติดตาม/สนับสนุนการอบรม ผจ.ปน. (กปน.มีอาชีพ) จำนวน 8 ครั้ง

บัดนี้ คณะทำงานฯ ได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน.) หรือเรียกง่าย ๆ ว่า “หลักสูตรผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) มีอาชีพ” สำหรับวิทยากรใช้เป็นคู่มือในการอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) ซึ่งคัดเลือกมาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง เช่น เคยเป็นประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ประธานกปน.) กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.) หรือผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผอ.ปน.) และมีความเต็มใจสมัครใจเข้าอบรมหน่วยเลือกตั้งละ 1 คน และกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย (ศส.ปชต.) อีกแห่งละ 1 คน จำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ 103,428 คน ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และ มติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร : เพื่อให้ผู้เข้าอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการหน่วยเลือกตั้ง
2. มีความรู้ ความเข้าใจ บทบาท ภารกิจของผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.)
3. มีความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน.)
4. มีความรู้ ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานในการลงคะแนน และนับคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งตามที่กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด คำสั่ง และมติคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างถูกต้อง
5. สามารถนำความรู้ไปขยายผลถ่ายทอดกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

เนื้อหาวิชา วิธีการ และระยะเวลาการอบรม

1. การอบรมวิทยากรจังหวัด (และวิทยากรหลัก) 2 วัน 1 คืน
2. การอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) และกรรมการ ศส.ปชต. 1 วัน มีดังนี้

ตารางที่ 3 – 1 การอบรมวิทยากรจังหวัด (และวิทยากรหลัก) 2 วัน 1 คืน

วิชา	ระยะเวลา	วิธีการฝึกอบรม
1. หลักการและระบบการเลือกตั้งระบบใหม่	30 นาที	1.กิจกรรมกลุ่ม 2.บรรยายประกอบสื่อ
2. กฎหมาย ระเบียบ และการกระทำที่เป็นความผิดกฎหมายเลือกตั้ง	30 นาที	1.กิจกรรมกลุ่ม 2.บรรยายประกอบสื่อ
3. ความสำคัญ บทบาท และ ภารกิจของผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.)	30 นาที	1.กิจกรรมกลุ่ม 2.บรรยายประกอบสื่อ
4. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน.)	3 ชั่วโมง (180 นาที)	1.กิจกรรมกลุ่ม 2. บรรยายประกอบสื่อ 3. สาธิต
5. การฝึกปฏิบัติ และบทเรียนข้อผิดพลาด	2 ชั่วโมง 45 นาที	1. กิจกรรมกลุ่ม 2. การปฏิบัติ 3. การแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ 4. การสะท้อนภาพ
6. เทคนิคการเป็นวิทยากร	30 นาที	บรรยายประกอบสื่อ และสาธิต
7. การทดสอบความรู้	.....นาที	การทำแบบทดสอบความรู้
8. การวางแผนฝึกอบรม	60 นาที	กิจกรรมกลุ่ม
9. การประเมินผล	.....นาที	การทำแบบประเมินผล

ตารางที่ 3 – 2 การอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) และกรรมการ
 ศส.ปชต. ระยะเวลาการอบรม 1 วัน (.....ชั่วโมง)

วิชา	ระยะเวลา	วิธีการฝึกอบรม
1.ความสำคัญ บทบาท และภารกิจ ของผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.)	30 นาที	1. กิจกรรมกลุ่ม 2. บรรยายประกอบสื่อ
2. การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน.)	2 ชั่วโมง (120 นาที)	1. กิจกรรมกลุ่ม 2. บรรยายประกอบสื่อ 3. สาธิต
3. การฝึกปฏิบัติ และบทเรียน ข้อผิดพลาด	2 ชั่วโมง (120 นาที)	1. กิจกรรมกลุ่ม 2. การปฏิบัติ 3. การแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ 4. การสะท้อนภาพ
4. การทดสอบความรู้	30 นาที	การทำแบบทดสอบความรู้
5. การวางแผนขยายผล	40 นาที	กิจกรรมกลุ่ม
6. การประเมินผล	.....นาที	การทำแบบประเมินผล

สื่อและอุปกรณ์

1. เครื่อง Projector Note Book เครื่องฉายภาพ 3 มิติ (visualizer เครื่องฉายแผ่นทึบ)
และ จอ LCD สำหรับฉายภาพนิ่ง (Power Point) และ VDO
2. ภาพนิ่ง (เนื้อหาวิชา)
3. ใวนิล การปฏิบัติหน้าที่ของ กปน.
4. โปสเตอร์ขนาดเอ 3 การปฏิบัติหน้าที่ของ กปน.
5. อุปกรณ์ในการจัดที่เลือกตั้ง ได้แก่ หีบบัตรเลือกตั้ง คูหา บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ
เลือกตั้ง ฯลฯ
6. อุปกรณ์ในการนับคะแนนเลือกตั้ง
7. บัตรเลือกตั้งตัวอย่าง จำนวนเท่ากับหน่วยเลือกตั้งที่เข้ารับการอบรม
8. สมุดแบบพิมพ์ฯ
9. เอกสารประกอบการอบรมอื่นๆ (ถ้ามี)

การประเมินผลการอบรม

ในการฝึกอบรมมีแนวทางในการประเมินผล โดยการสังเกตความสนใจ พฤติกรรม ผลงานกลุ่ม การนำเสนอของกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การสอบถามรายบุคคล และใช้แบบประเมินผล การอบรม

หลักสูตรและคู่มือฝึกอบรม วิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และ ผจ.ปน. เนื้อหาของ หลักสูตรคู่มือ วัสดุทัศนั ประกอบการอบรมวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัดและเจ้าพนักงาน ผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง

วิชาที่ 1 หลักการและระบบการเลือกตั้ง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรม

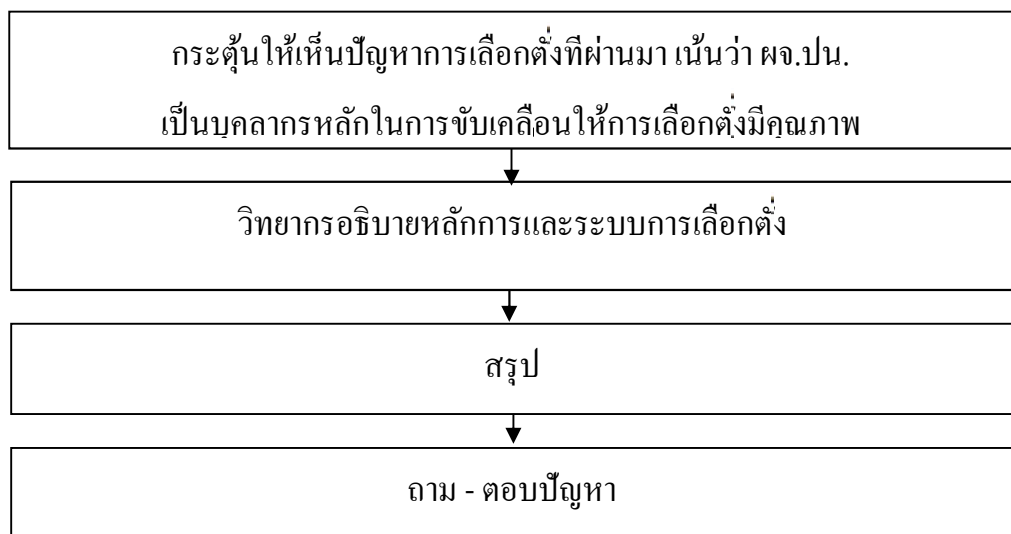
1. ทราบหลักการสำคัญของการเลือกตั้งตามกติกาสากล
2. สามารถอธิบายถึงความแตกต่างของระบบการเลือกตั้งแต่ละประเภทได้
3. สามารถอธิบายถึงการเลือกตั้ง ส.ส.ตามกฎหมายใหม่ได้

ขอบเขตเนื้อหา

1. หลักการสำคัญของการเลือกตั้งตามปฎิญาสากลฯ
2. แนวคิดการออกแบบหรือการเลือกระบบเลือกตั้ง ส.ส.
3. โครงสร้างการบริหารประเทศตามรัฐธรรมนูญใหม่
4. ระบบการเลือกตั้ง และวิธีการเลือกตั้งของประเทศไทยตามกฎหมายใหม่

ระยะเวลา 45 นาที

กระบวนการอบรม

ตารางที่ 3-3 อบรมหลักการและระบบการเลือกตั้ง

	/	/	-
1. เพื่อให้ทราบหลักการสำคัญของการเลือกตั้งตามกติกาสากล	1 (5)	วิทยาการอธิบายถึงโครงสร้างการบริหารประเทศตามรัฐธรรมนูญใหม่ตามภาพนิ่งที่ 1.1	1.ภาพนิ่งที่1.1 โครงสร้างการบริหารประเทศฯ
2. สามารถอธิบายถึงความแตกต่างของระบบการเลือกตั้งแต่ละประเภทได้	2 (5)	วิทยาการอธิบายถึงหลักการสำคัญของการเลือกตั้ง ตามกติกาสากล ตามภาพนิ่งที่ 1.2 - 1.5	2.ภาพนิ่งที่ 1.2-1.5 หลักการเลือกตั้งไทย
3. สามารถอธิบายถึงการเลือกตั้ง ส.ส. ตามกฎหมายใหม่ได้	ขั้นที่ 3 (5 นาที)	วิทยาการอธิบายถึงแนวคิดการออกแบบหรือการเลือกระบบเลือกตั้ง ส.ส. ตามภาพนิ่งที่ 1.6	3.ภาพนิ่งที่ 1.6 แนวคิดการออกแบบฯ
	4 (25)	วิทยาการอธิบายถึงระบบการเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งของประเทศไทยตามกฎหมายใหม่ ตามภาพนิ่งที่ 1.7 - 1.16	4.ภาพนิ่งที่1.7 ระบบการเลือกตั้ง 5.ภาพนิ่งที่1.8 การเลือกตั้ง 3 ระบบใหญ่ 6.ภาพนิ่งที่1.9 วิธีการเลือกตั้งฯ 7.ภาพนิ่งที่1.10 ตัวอย่างการคำนวณ ส.ส. 8.ภาพนิ่งที่1.11-1.12 คำอธิบายระบบเลือกตั้งฯ 9.ภาพนิ่งที่1.13-1.16 การคำนวณฯ 10.ใบความรู้ที่ 1.เรื้อรัฐธรรมนูญฯ

1.

- ภาพนิ่งที่ 1.1 โครงสร้างการบริหารประเทศของรัฐธรรมนูญใหม่
- ภาพนิ่งที่ 1.2-1.5 หลักการเลือกตั้งไทย
- ภาพนิ่งที่ 1.6 แนวคิดการออกแบบหรือการเลือกตั้ง ระบบเลือกตั้ง ส.ส.
- ภาพนิ่งที่ 1.7 ระบบการเลือกตั้ง 199 ประเทศ/เขตปกครอง
- ภาพนิ่งที่ 1.8 การเลือกตั้ง 3 ระบบใหญ่
- ภาพนิ่งที่ 1.9 วิธีการเลือกตั้ง ส.ส. ระบบจัดสรรปันส่วนผสม
- ภาพนิ่งที่ 1.10 ตัวอย่างการคำนวณ ส.ส. แบบจัดสรรปันส่วนผสม (MMA.)
- ภาพนิ่งที่ 1.11-1.12 คำอธิบายระบบเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม(MMA.)
- ภาพนิ่งที่ 1.13-1.16 การคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง(350 คน) เพื่อกำหนดเขตเลือกตั้งตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

2.

- ใบความรู้ที่ 1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนที่ 2
สภาผู้แทนราษฎร

3. -

- 3.1 เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา
- 3.2 เครื่องฉายแผ่นทึบ(เครื่องฉายภาพสามมิติหรือ Visualizer)
- 3.3 เครื่องฉายภาพมัลติมีเดีย (Projector)

4.

- 4.1 วัดความรู้โดยการทดสอบความเข้าใจระหว่างการฝึกอบรม
- 4.2 ประเมินพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วม
- 4.3 การประเมินผลโดยการสังเกต
- 4.4 ประเมินเจตคติโดยการสังเกต และสอบถาม

2

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

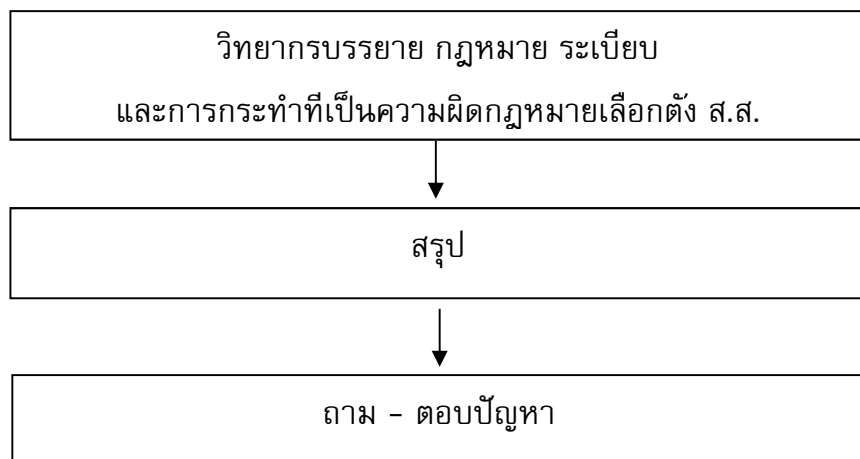
เลือกตั้ง

1. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และการกระทำที่เป็นความผิดกฎหมาย
2. สามารถถ่ายทอดความรู้แก่วิทยากร ผจ.ป.น. และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

1. สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2. กรอบระยะเวลาในการเลือกตั้ง
3. การลงคะแนนเลือกตั้ง
4. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
5. บุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
6. กรณีมีการกระทำผิดในทีเลือกตั้ง
7. การกระทำที่เป็นความผิดกฎหมายเลือกตั้ง ส.ส.

30 นาที

1.

2.1

2560 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

2.2

2.3

2.4

2.5

2.6 - 2.8 ธรรมเนียมการกระทำผิดในที่เลือกตั้ง

2.9 - 2.11

2.12

2.

2.1

3.

3.1 เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา

3.2 เครื่องฉายแผ่นทึบ(เครื่องฉายภาพสามมิติหรือ Visualizer)

3.3 (Projector)

4.

4.1

4.2

4.3 การประเมินผลโดยการสังเกต

4.4

วิชาที่ 3 ความสำคัญ

1. . . . .

2. สามารถอธิบาย เกี่ยวกับบทบาทภารกิจ ของ ผจ.ปน. ได้อย่างถูกต้อง

1. ความสำคัญของผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) ในการเลือกตั้งที่สุจริต

2. (. . .)

2.1

2.2

2.3

30

กระตุ้นให้เห็นปัญหาการเลือกตั้งที่ผ่านมา และความจำเป็นที่ต้องมี ผจ.ปน. รวมทั้งความเกี่ยวข้องของ ผจ.ปน. กับโครงสร้างการบริหารจัดการเลือกตั้ง ส.ส.

กิจกรรม “คลังสมอง” 3 - 4 กลุ่ม
ระดมความเห็น “ผจ.ปน. ต้องทำอะไร”

วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทภารกิจ ของ ผจ.ปน.

3-5

	/ /	-
<p>1.</p> <p>2.</p>	<p>1 (2)</p> <p>สามารถแก้ไขปัญหภายในหน่วยเลือกตั้งตามภาพนิ่งที่ 3.1</p> <p>3.2</p> <p>ขั้นที่ 2 บทบาทภารกิจของ ผอ.ปน.(18 นาที)</p> <p>3-4</p> <p>1. กลุ่ม และให้หัวหน้ากลุ่มนั่งเก้าอี้พร้อมแจกปากกาเคมีให้ 1 ด้าม</p> <p>2. " " 1.5 เมตร และชี้แจงกติกาว่า</p> <p>2.1 " " "</p> <p>2.2 เขียนทีละ 1 คำตอบ เขียนเสร็จส่งปากกาให้คนที่ 2</p> <p>2.3 2</p> <p>3</p> <p>2.4 2 ( )</p> <p>( )</p> <p>3. ( ) /</p>	<p>1.ภาพนิ่งที่3.1</p> <p>2.ภาพนิ่งที่ 3.2</p> <p>3. 3.1</p> <p>4.</p> <p>( )</p> <p>5. 3-4</p> <p>6.</p> <p>7.</p> <p>8.เก้าอี้ (ตั้งไว้หน้า</p> <p>1)</p>

3-5

( )

	/ /	-
	<p>ขั้นที่ 3 บทบาทภารกิจของ ผจ.ปน. (10 นาที)</p> <p>เลือกตั้ง (ผจ.ปน.) ตามภาพนิ่งที่ 3.3-3.6</p> <p>1. _____</p> <p>1.1 สรรหาผู้มีสมควรเข้ารับการอบรมเป็น กปน. จำนวน 8-10 คน ซึ่งควรเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้ง และอย่างน้อยควรมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้</p> <p>1.1.1</p> <p>1.1.2 / / . .</p> <p>1.1.3</p> <p>1.1.4</p> <p>1.2 เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ แก่ผู้ที่สมควรเข้ารับการอบรมเป็น กปน.ตาม 1.1</p> <p>1.3 จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ผ่านการอบรม และผ่านการ</p> <p>2 _____</p> <p>2.1 เข้าอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ส.เพื่อเตรียม</p> <p>2.2</p> <p>เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ใน</p> <p>(/</p> <p>กำหนดการอบรม / จำนวน กปน.ที่เข้าอบรม /เนื้อหา วิธีการ สื่อ</p> <p>)</p> <p>2.3</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่แก่ กปน. ในช่วงก่อนวันเลือกตั้งหรือในวันรับมอบ</p>	<p>9.ภาพนิ่งที่ 3.3</p> <p>10.ภาพนิ่งที่ 3.4</p> <p>11. 3.5</p> <p>12.ภาพนิ่งที่ 3.6</p>

3-5

( )

	<p>3</p> <p>3.1</p> <p>3.2</p> <p>3.3</p> <p>3.4</p> <p>3.5</p> <p>3.6</p> <p>...</p>	
--	---	--

/ :

1.

- ภาพนิ่งที่ 3.1 ...
- ภาพนิ่งที่ 3.2
- ภาพนิ่งที่ 3.3
- ภาพนิ่งที่ 3.4
- ภาพนิ่งที่ 3.5
- ภาพนิ่งที่ 3.6

2.

3.1

3. /

- 3.1 Projector Note Book เครื่องฉายภาพ 3 มิติ (visualizer
) LCD (Power Point)
- 3.2 3-4 10 คน
- 3.3 " . . "
- 3.4 1
- 3.5 (' 1)

4.

4.1 วัดความรู้โดยการสังเกต การทดสอบความเข้าใจระหว่างกรอบม

4.2

4.3 การประเมินผลโดยการสังเกต

4.4

4 การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง

(. . .)

:

1. สามารถอธิบายขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
(. . .)

2.

1.

1 ตั้งแต่วันรับมอบบัตรเลือกตั้งและวัสดุอุปกรณ์

2 ตั้งแต่การจัดหน่วยเลือกตั้ง และจัดทำเอกสารแบบพิมพ์สำหรับติด

08.00 .

16.00 .

3 ดำเนินการนับคะแนนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการนับคะแนน การจัดทำ

ต่างๆ รวมทั้งการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อนำส่งอำเภอ/เขต

2.

Mind Map

1.

2.

3.

4.

5.

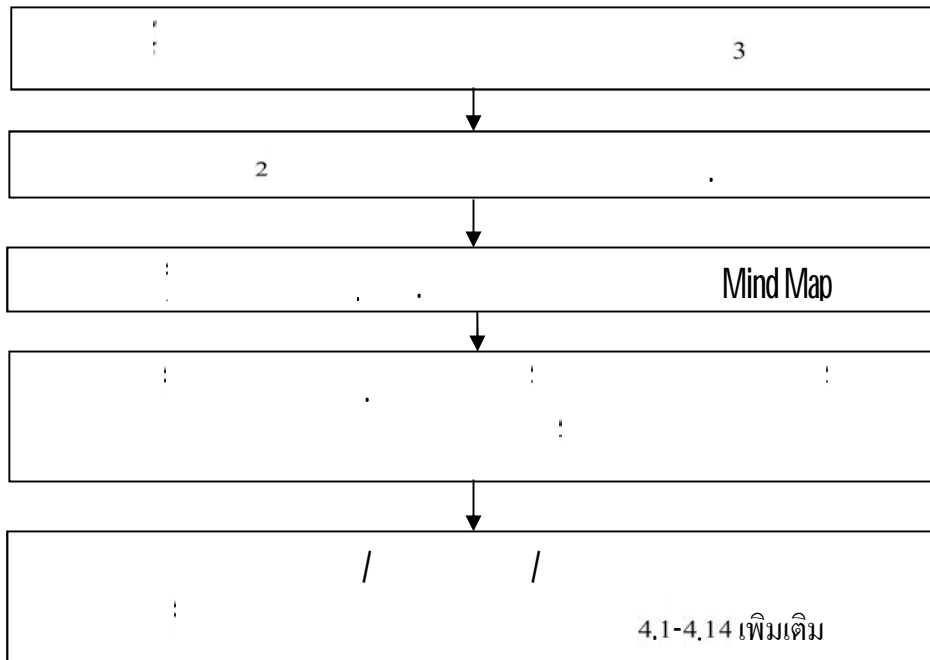
6. (/ /)

3.

4.

- 5.
- 6.
- 7.

180

3-6

(. .)

	/	
1.	<p>1 (15)</p> <p>1.</p> <p>จริง โดยแบ่งภารกิจออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>(.) สำหรับติดประกาศก่อนการลงคะแนนเวลา 08.00 น. การปิด</p> <p>16.00 .</p> <p>3</p> <p>/</p> <p>2. 3</p> <p>3.</p> <p>(. .)</p>	

3 - 6

(.) ( )

	/	
2.	<p> ขั้นที่ 2 การทดลองปฏิบัติหน้าที่ กปน. (90) 1. แบ่งสมาชิกกลุ่มเป็น 2 ทีม (5 นาที) (2) : ; 1.1 . 1 กปน. อยู่ นั้น ให้ทีมที่ 2 ทำหน้าที่เป็นผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 1.2 ขณะเดียวกันหากทีมที่ 2 ทำหน้าที่ กปน. บ้าง ทีมที่ 1 ก็ : ; . 2 1.3 การที่ทั้ง 2 ทีม ผลัดกันทำหน้าที่นี้ จะทำให้ทุกคนมี ประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้น ได้เห็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและมี : ; 2. . 1 ( )) (15) 2.1 1 . : ; : ; : ; ส่วนทีมที่ 2 ทำหน้าที่สังเกตการณ์ปฏิบัติหน้าที่ของ กปน. ว่าส </p>	

3 - 6

(.)( )

	/	
	<p>2.2 เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ทีมที่ 2 ให้ข้อสังเกตวิทยากรช่วยสรุปข้อผิดพลาดและแนวทางแก้ไขร่วมกัน (10 นาที)</p> <p>3. การทดลองปฏิบัติหน้าที่ กปน. ช่วงที่ 2 (</p> <p style="text-align: center;">08.00 .</p> <p>ลงคะแนนเวลา 16.00 น. และการบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ) (20 นาที)</p> <p>3.1 ทีมที่ 2 จัดแบ่งหน้าที่เพื่อทดลองปฏิบัติหน้าที่ กปน. ตามตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 5 ตำแหน่ง จนเสร็จสิ้นภารกิจ ส่วนทีมที่ 1 เป็นผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งและสังเกตการณ์ปฏิบัติหน้าที่ของ กปน.</p> <p>3.2 เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ทีมที่ 1 ให้ข้อสังเกต จากนั้น (10)</p> <p>3. การทดลองปฏิบัติหน้าที่ กปน. ช่วงที่ 3 (</p> <p>ดำเนินการนับคะแนนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการนับคะแนน การ /</p> <p>)(20)</p> <p>3.1 1</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">. 1</p> <p>3.2 เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ทีมที่ 2 ให้ข้อสังเกต จากนั้น (10)</p> <p>ขั้นที่ 3 สรุปทบทวนความเข้าใจ กปน.รายตำแหน่ง (30 นาที)</p> <p>1.</p> <p style="text-align: right;">Mind map</p> <p>( )</p>	

3-6

(. .)( )

	/	
	<p style="text-align: center;"><u>1</u></p> <p>1. 7.00 - 8.00 . จพง.ปน.ทุกคน (รวมทั้งรปภ.ที่ต้องช่วยเหลืองานกปน.) กำกับการ</p> <p>-</p> <p>- 20</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>- ตรวจสอบหลักฐาน และจัดที่นั่งสำหรับตัวแทนพรรค</p> <p>2. 08.00 .</p> <p>/ / /</p> <p>/ /</p> <p>/ . . 3. 15.30 น. กล่าว</p> <p>10</p> <p>4. 16.0 . /</p> <p>:/ :</p> <p>/ /</p> <p>3</p>	

3 - 6

(. .)( )

	/	
	<p>(: . .)</p> <p>( )</p> <p>/</p> <p>3 /</p> <p>(Rapid Report)</p> <p>5.</p> <p>_____ 2 .</p> <p>1. (</p> <p>ยกเว้นบัตรที่เจาะรูแล้ว) ถ้าเป็นบัตรอื่นต้องหน่วยงานรัฐออกให้</p> <p>/ 13 /</p> <p>2. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ชัดเจนเหตุ (มีปก)</p> <p>3. การเพิ่มชื่อ /ถอนชื่อ</p> <p>4. / ( )</p> <p>_____ 3 .</p> <p>1. นับจำนวนบัตรทุกเล่ม ๆ ละ 20 ฉบับ/ทำแบบพิมพ์ประกาศจำนวน</p> <p>/</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5. /</p> <p>6.</p>	

3 - 6

(.) ( )

	/	
	<p>กปน.ลงลายมือชื่อที่ต้นข้าวบัตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. <hr style="width: 20%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: center;">4 .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3 3. 4. 5. 6. 7. 8. <hr style="width: 20%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: center;">5 .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 8.00 . 2. 3. 4. 5. 6. 	<p style="text-align: center;">/</p> <p style="text-align: center;">1.5</p>

3-6

(. .)( )

	/	
	<p>6 .(/ /) 1</p> <p>1. / / /</p> <p>2. :</p> <p>3. .</p> <p>4 . (45)</p> <p>1. Mind Map A3</p> <p>อ่านทบทวนหน้าที่ กปน.แต่ละคนตามที่ได้ดำเนินการในชั้นที่ 3 ไป</p> <p>:</p> <p>:</p> <p>4</p> <p>:</p> <p>ช่วงระหว่างลงคะแนน/นับคะแนน ดังนี้ (20 นาที)</p> <p>1.1</p> <p>1) / .</p> <p>2)</p> <p>3) กปน. ลงชื่อสายรัดทุกเส้น</p> <p>4) นับบัตรที่ละฉบับทุกเล่ม ๆ ละ 20 ฉบับ</p> <p>5)</p> <p>( )</p> <p>6) . - /</p> <p>:</p> <p>/ / /</p> <p>7) 2 ( )</p> <p>8) /</p>	

3 - 6

(.) ( )

	/	
	<p>9) (/)/</p> <p>10) รายงานข้อมูลที่กำหนดผ่านสมาร์ทโฟน (Rapid Report)</p> <p>11) เดินทางไปคู่มือเลือกตั้งก่อน</p> <p>1.2</p> <p>1) / . / /3</p> <p>/ / .</p> <p>/ / ( )</p> <p>2) เวลา 07.00 น.-08.00 . (</p> <p>3)</p> <p>3)</p> <p>4)</p> <p>5)</p> <p>6)</p> <p>ตั้ง กปน., ประกาศรายชื่อผู้สมัคร, บัญชีรายชื่อ, ปิดตัวอย่างบัตรสอง</p> <p>7) / / /</p> <p>( )</p> <p>8)</p> <p>9) / ( )</p> <p>1.3 /</p> <p>1) เวลา 08.00 น. กปน. ฝ่ายคุมหีบบัตรแสดงหีบเปล่า/ ปิดหีบพร้อมปิดเทปกาวผนึกรอยต่อ กปน. ลงชื่อกำกับ/ใส่สายรัด แล้วบันทึกในรายงาน/กปน. ลงชื่อทุกคน/ผู้มีสิทธิลงชื่อ 2 คน (ถ้าไม่ มีเว้นไว้)</p>	

3 - 6

(. .)( )

	/	
	<p>2) . . .</p> <p>3) . . . /</p> <p>บริเวณหน้าที่เลือกตั้ง/รายงานเปิดหน่วย . . . /</p> <p style="text-align: center;">13 / /</p> <p>(. . .)/</p> <p>/*</p> <p>4) . . . /</p> <p>ลำดับที่ผู้แสดงตนบนต้นข้าวบัตร์/ให้ลงชื่อหรือพิมพ์มือ/กปน.ลงชื่อ</p> <p>:/ / /</p> <p>/</p> <p>5) . . . / / /</p> <p>/ - /</p> <p>6) . . . / /</p> <p>-</p> <p>7) *</p> <p>8) / . . . 3 /</p> <p>/</p> <p>9) . . . 15.50 .</p> <p>10) ปช.กปน.กล่าวปิดเวลา 16.00 น. หากมีผู้จะใช้สิทธิอยู่ใน</p> <p>11) / (. . .)</p> <p>)</p> <p>12) /</p> <p>13) ทำรายงานบัตรที่ใช้(3 ชุด) ปิดหน้าที่เลือกตั้ง 1 ชุด</p> <p>14)</p>	

3-6

(.)( )

	/	
	<p>15) มีทัศนคติระหว่างนักคะแนนให้อื่นคำร้อง/วินิจฉัย/แจ้งผล/ลงชื่อ</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p>16) / ( )</p> <p>1.4</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p>1) (: .)</p> <p>( )</p> <p>2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 / / / 2 - 2 / / / 3 - 3 / / (- - 4 - / . / - 2 - / . / 	

3-6

(.)( )

	/	
	<p>2</p> <p>1. 3</p> <p>- ( )</p> <p>- . .</p> <p>2.</p> <p>3</p> <p>- :</p> <p>-) 3 / A4/</p> <p>/</p> <p>- / / .</p> <p>- / .</p> <p>4</p> <p>1 ( )</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>2</p> <p>( )/ :</p> <p>3</p> <p>/ / / /</p>	

3 - 6

(. .)( )

	/	
	<p>5</p> <p>1.</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>1-2-3</p> <p>- /</p> <p>-</p> <p>2. (15)</p> <p>3.</p> <p>4.1 -4.14 เพิ่มเติม (10 นาที)</p> <p>1.</p> <p style="text-align: right;">(Learning by Doing) :</p> <p>แก้ปัญหาโดยการนำของวิทยากรที่เน้นย้ำจุดที่เคยผิดพลาด</p> <p>2.</p> <p>หน้าที่ กปน. รายตำแหน่ง เดือนให้ระวังมิให้เกิดผิดพลาด รวมทั้ง</p> <p style="text-align: right;">Mind</p> <p>Map A3</p>	

/

1.

4.1

4.2

5

4.3

4.3

4.5

4.6

4.7

4.8

4.9

4.10

4.11

4.12

4.13

( )

4.14

( )

2.

-

2.1 Mind map

2.2 3 Mind map

2.3 3

2.4 3 9

2.5

2.6

2.7

2.8

3.

3.1 วัดความรู้โดยการสังเกต การทดสอบความเข้าใจระหว่างการอบรม

3.2

3.3 การประเมินผลโดยการสังเกต

3.4

5

1.

2. (Mind Map)

3. สามารถประเมินผลการฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

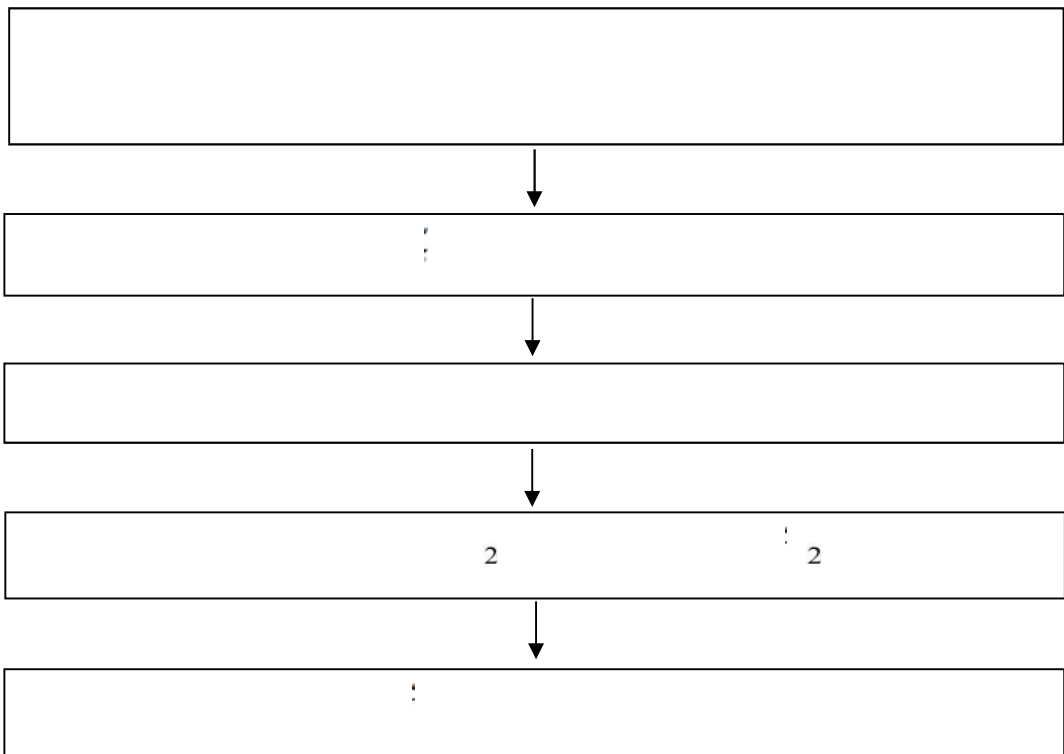
1.

2.

3.

4. (Feedback)

180

3-7

	/ /	-
<p>1.</p> <p>2. (Mind Map)</p> <p>3.</p>	<p>1.</p> <p>(5)</p> <p>1.1.</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>1.2. การฝึกครั้งนี้จะใช้สื่อ าวนิต(mind map)</p> <p>1</p> <p>1.3.</p>	<p>1. Mind Map</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>6.</p> <p>7. / /</p> <p>8.</p> <p>9.</p> <p>10. ใบความรู้ที่ 3.1</p> <p>11. ใบความรู้ที่ 3.2</p> <p>12. ใบความรู้ที่ 3.3</p>

3-7 ( )

	/ /	-
	<p>1.4. (Feedback)</p> <p>1.5</p> <p>1</p> <p>4 (!</p> <p>)</p> <p>1.6 เตรียมสถานที่ อุปกรณ์ การอบรมเอง โดยให้ทีมที่ 1</p> <p>2. (30)</p> <p>2.1 2</p> <p>(2) :</p> <p>ที่มาจากจังหวัดเดียวกันเลือกหัวข้อที่สนใจหรือ</p> <p>4วิชา ให้เลือกหัวข้อแล้วลงชื่อ ดังนี้ (10 นาที)</p>	

3-7 ( )

	/ /	-
	<p>1 . . (3) 2 (5) 3 (5) 4 (7) 1-4 มีจำนวนผู้เข้ารับการอบรม โดยเฉลี่ย 20 2 40</p> <p>2.2 เมื่อผู้เข้ารับการอบรมแต่ละ 4 4 :</p> <p>(20)</p> <p>2.3 วิทยากรมอบสื่อประกอบการบรรยายแต่ละ</p> <p>3. 2 พร้อมกันทั้ง 2 เวที ดังนี้ (120 นาที) 3.1 วิชาที่ 1 เรื่อง ความสำคัญ และบทบาท ภารกิจของ ผจ.ปน. (15 นาที) (ดูใบความรู้ที่ 3.1 . .)</p>	

3-7 ( )

	/ /	-
	<p>3.2 2 . . .</p> <p>ข้อผิดพลาดที่พบบ่อย (30 นาที) (ดูใบความรู้ 3.2 .)</p> <p>3.3 วิชาที่ 2 เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของ จพง.ปน.</p> <p>10 / /</p> <p>! (30)</p> <p>(3.3)</p> <p>3.4 วิชาที่ 2 . . .</p> <p>/</p> <p>- /</p> <p>10 / /</p> <p>! /</p> <p>!</p> <p>(45)(3.3)</p> <p>4 (25)</p> <p>4.1</p> <p>และวิทยากรให้ความเห็นร่วม (ทีมละ 5 นาทีรวม 20)</p> <p>4.2 (5)</p>	

1. ทีมฝึกที่ 1 เกรินนำ

. / . ตั้ง (15 นาที) (ดูใบความรู้ที่ 3.1)

2. 2 . . (30)( )

3.2

- ;
-

3. 3 ( ) (30)(3.3)

3.1 ก่อนวันเลือกตั้ง

3.2 :

3.2.1

3.2.2

3.2.3

10

4. ทีมฝึกที่ 4 การสาริตนั้คะแนนเลือกตั้ง (45)

4.1

4.2 -

4.3 การเก็บบรรจุบัตร และเอกสารในถุงวัสดุใสชั้นในและชั้นนอก การส่งหีบบัตร

1.

- -
- / /
- !

2.

- - 3
-

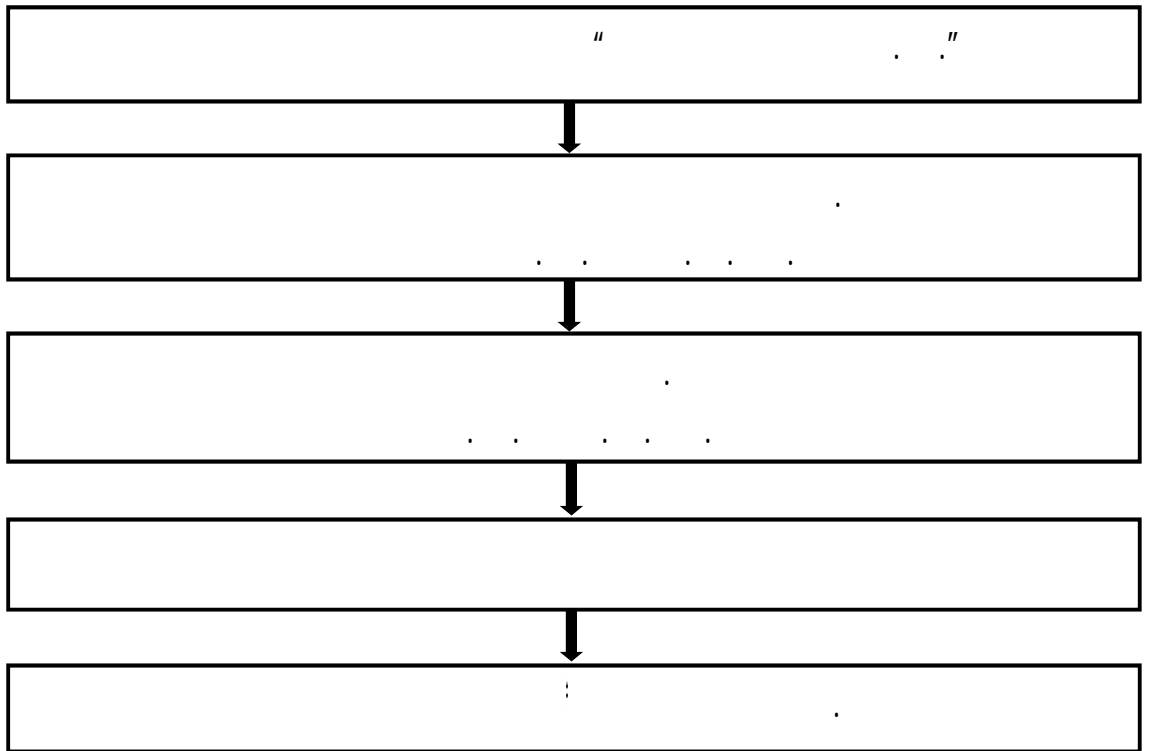

6

- 1. . . . .
- กก.ศส.ปชต. จำนวนเท่าใด โดยวิธีใด เมื่อใด ที่ไหน ใช้สื่ออะไร
- 2. . . . .

- 1. . . . .
- 2. . . . .

- 2.1
- 2.2 ความรับผิดชอบเนื้อหาวิชา และการเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์
- 2.2
- 2.3 วัน เวลา สถานที่ในการจัดอบรม

3-8

	/	
1.	<p>1(10)</p> <p>"</p> <p>"</p> <p>1.</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2. เนื้อหาหลักสูตรการอบรม ผจ.ปน. มี 4 วิชา คือ</p> <p>วิชาที่ 1</p> <p>30</p>	<p>1.</p> <p>"</p> <p>"</p> <p>2. 6.1</p> <p>3. 6.2-6.3</p> <p>4.ภาพนิ่งที่ 6.4</p> <p>5.</p>
2.	<p>2</p> <p>) 120</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>- หลังการปิดการลงคะแนน</p> <p>3</p> <p>120</p> <p>4</p> <p>40</p> <p>ออกแบบมาเพื่อใช้กับผู้เข้าอบรมรุ่นละประมาณ 30</p>	<p>2</p>

3-8

( )

	/	
	<p>3.</p> <p>MIND MAP</p> <p>4.</p> <p>2(5)</p> <p>1.</p> <p>6.1-6.4 (10</p> <p>)</p> <p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1 3</p> <p>1 10</p> <p>30</p> <p>1</p>	

3-8

( )

	/	
2.	<p>3 (.1</p> <p>.)</p> <p>3. . . .</p> <p>4. . . . 2</p> <p>5. . . . (30)</p> <p>1</p> <p>.1</p> <p>6. . (5)</p> <p>6.1 .</p> <p>6.2 . . .</p> <p>. . . .</p> <p>. . . .</p>	

_____:

1.
  - 6.1-6.3 .
  - 6.4 . . .
2.
  - 6.1 . . . . .
3. . . . 3 .

4. -

4.1

4.2 (Visualizer)

4.3 เครื่องฉายภาพมัลติมีเดีย (Projector)

4.4

5.

5.1

5.2

5.3

1

1.1

2

83

(1)

(2) สมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน

85 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

น และผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งได้คนละหนึ่งคะแนน

ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนสูงกว่าคะแนนเสียง

90

ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้

91

(1) วมทั้งประเทศที่พรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(2) (1)

(3)

(2) กตั้งทั้งหมดที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ
เลือกตั้งในทุกเขตเลือกตั้ง ผลลัพธ์คือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

(4)

(2)

เลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และไม่มีสิทธิได้รับการจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(2)

(2)

(5) เมื่อได้จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองแล้ว

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดตายภายหลังวันปิดรับสมัครรับเลือกตั้ง
แต่ก่อนเวลาปิดการลงคะแนนในวันเลือกตั้ง ให้นำคะแนนที่มีผู้ลงคะแนนให้มาคำนวณตาม

(1) (2)

2

2.1

1.

2.

3.

4. เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อ

5.

6.

7.

8.

9.

10. ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งเกินจำนวน ภายในระยะเวลา

11. ผู้สมัคร หัวหน้าพรรคการเมือง และส

12.

13.

14. จัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป/กลับจากที่เลือกตั้ง โดย

15. บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเข้าช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง

16.

17. ปิดประกาศในที่สาธารณะของรัฐหรือของเอกชน หรือเกินจำนวนหรือขนาดที่

18. หาเสียงทางวิทยุหรือโทรทัศน์

19.

20. กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมา

21.

22. ใช้บัตรอื่นที่ไม่ใช่บัตรเลือกตั้งที่ กปน. ของหน่วยเลือกตั้งที่ลงคะแนนมอบให้

23.

24.

ให้จำนวนผู้มีสิทธิในบัญชีรายชื่อผิดจากความเป็นจริง ทำรายงานว่ามีจำนวนบัตรเลือกตั้งเพิ่มจาก

25. ขัดขวางหน่วยงานอื่นไม่ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือก

26.

27.

28. ยแจก หรือจัดเลี้ยงสุราในเขตเลือกตั้ง ในเวลาที่ห้าม บทบัญญัตินี้

29.

ที่ไม่ต้องใช้บัตรเลือกตั้งหรือโดยวิธีการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์

30.

3

3.1

ไปทำหน้าที่แทน หากการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นมีความสุจริต และเที่ยงตรง

นอกจากนั้น ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ยังมีการเสนอภาพข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

(. .)

เลือกตั้งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเลือกตั้งได้

. . เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาในหน่วยเลือกตั้ง ให้การเลือกตั้ง

1.

1.1

1.1.1

1.1.2

1.1.3

1.1.4

8-10 คน

1.2

1.3

2.

2.1 ให้เข้าอบรมเพิ่มเติมเพื่อเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ส.

2.2

(/)

2.3 เป็นวิทยากรซักซ้อมความ

3.

3.1

3.2

3.3

3.4

3.5

3.6

. จึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างมาก ทำให้การเลือกตั้ง ในหน่วยเลือกตั้ง

3.2

1.
  - 1.1 ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาใช้สิทธิตรวจลำดับที่ในบัญชีรายชื่อ (ส.ส. ...) และ
  - 1.2
  - 1.3
2. กปน. ผู้ทำหน้าที่ตรวจบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
  - 2.1
    - ลายมือชื่อหรือพิมพ์นิ้วมือให้ตรงช่องลำดับที่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น
    - 2.2 แจ้งลำดับที่ในบัญชีรายชื่อของผู้มาใช้สิทธิ พร้อมกับหลักฐานการแสดงตน
( )
3. กปน. ผู้ทำหน้าที่มอบบัตรเลือกตั้ง
  - 3.1
  - 3.2 บันทึกเลขลำดับที่ตามบัญชีรายชื่อฯ ลงที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง
  - 3.3 ให้ผู้มาใช้สิทธิลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือที่ต้นขั้วบัตรฯ และ กปน.
  - 3.4
4.
  - 4.1
  - 4.2
  - 4.3
  - 4.4 เดือนให้ผู้มาใช้สิทธิฯ พับบัตรฯ เมื่อลงคะแนนเสร็จสิ้นและให้นำบัตรไป
5.
  - 5.1
  - 5.2 มิให้ผู้มาใช้สิทธิฯ นำบัตรออกจากที่เลือกตั้ง โดยมีได้หย่อนบัตรลงในหีบบัตร
  - 5.3

6. . . .

6.1 รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยบริเวณที่เลือกตั้ง

6.2 สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กปน. ในก

6.3 รักษาความปลอดภัยขั้วต้วรเลือกตั้ง หับขั้วต้วรเลือกตั้ง เอกสาร และอุปกรณ์การ

3.3

. (5 45)

1. (10)

1.1 . . . .

1.2 การจัดสถานที่ที่เลือกตั้ง อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้สิทธิ และการ

1.3 ที่ที่เลือกตั้ง เป็นสถานที่เดียวกันกับสถานที่ตามประกาศกำหนดหน่วย

(. ...)

1.4 . . . .

1.5 . . . .

1.6 3

1.7 ( )

1.8 . . . .

1.9 . . . .

1.10 . . . .
(. ...)

1.11 4

2. (5)

2.1 เมื่อเวลา 08.00 น. กปน. มาเกินกึ่งหนึ่ง (3 คนขึ้นไป) หรือถ้าไม่ครบ 5 คน

2.2 ก่อนเปิดการลงคะแนน (เวลา 08.00 น.) กปน. แสดงให้เห็นว่าเป็นหีบเปล่าหรือไม่

2.3

2.3

2.4 การบันทึกตามข้อ 2.4 มีผู้มีสิทธิลงชื่อเป็นพยานหรือไม่

3. (11)

3.1 . ( )

3.2 .

3.3 .

3.4 .

ก. มี กปน. จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ กปน. ที่มีอยู่ในหน่วยเลือกตั้ง

ประธานที่ประชุมเลือกตั้งเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(. ....)

3.5

( )

3.6 ในที่เลือกตั้ง นอกจาก จพง.ปน. และ ผู้มาใช้สิทธิฯ มีบุคคลอื่นเข้าไปหรือไม่

3.7 .

3.8

หรือชำรุดในสาระสำคัญ เช่น หมายเลขของบัตร เลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ชื่อ-

(. ....)

3.9

(. ....)

สิทธิเลือกตั้ง โดยนำหลักฐานอื่นมาแสดง ห้าม กปน. เพิ่มชื่อผู้นั้นลงในบัญชี

3.10 .

( )

3.11 . . . . .

(. ...)

3.12

(. ...)

หรือต้นข้าวบัตร์เลือกตั้ง และไม่มีหัวแม่มือข้างขวา กปน. ได้ดำเนินการ ดังนี้ หรือไม่

3.13 กปน. ผู้เฝ้าหีบบัตร์ให้ผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนนำบัตร์ที่พับแล้วหย่อนลงในหีบ

3.14 กรณีมีผู้ใช้สิทธิมาพร้อมกันเป็นจำนวนมาก กปน. ได้มีการแบ่งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเป็น 2 ชุด เพื่ออำนวยความสะดวกให้สามารถใช้สิทธิ (กรณีนี้อาจเพิ่มคนจ่ายบัตร์อีกก็ได้ เพื่อความสะดวกต่อการแบ่งบัญชี)

3.15 ตามข้อ 3.13 เมื่อได้ดำเนินการแยกบัญชีแล้ว ได้นำมารวมไว้เช่นเดิม หรือไม่

4. (6)

4.1 . . . . . (16.00 .)

4.2

(. ...)

4.3 . . . . . (. ...)

4.4 กปน. นับจำนวนบัตร์เลือกตั้งที่เหลือแต่ละเล่ม แล้วบันทึกจำนวนพร้อมลงชื่อ

4.5 .

4.6 . . . . . (. ...) (

)

5. / (13)

5.1 .

5.2 .

5.3 .

5.4 กปน.คนทีหนึ่ง หยิบบัตรเลือกตั้งที่ละฉบับหรือไม่ และคัดลอกส่งให้คนที่สอง หรือไม่

5.5 กปน. คนทีสอง ชูบัตรให้ประชาชนเห็นเป็นที่ชัดเจนก่อนวินิจฉัยบัตร หรือไม่

5.6 .

5.7 มีการเตรียมภาชนะเพื่อใส่บัตรดี บัตรเสียทั้งฉบับ อย่างละประเภท หรือไม่

5.8 กปน.คนทีสาม แยกบัตรทีคนที่สองวินิจฉัยแล้วใส่ลงในภาชนะทีถูกต้อง หรือไม่

5.9 กปน.คนทีสี่ ขานทวนการอ่านของคนที่สอง ก่อนขีดคะแนนหรือไม่ รวมทั้งขีด

5.10 .

5.11 .

(. ...)

5.12 .

5.13 ตามข้อ 5.12 ถ้ามีจำนวนไม่ตรงกัน กปน. ได้ตรวจสอบความถูกต้องใหม่ หรือไม่

5.14 . (. ...) (. ...)

5.15 . rapid report

5.16 . ( ) .

5.17 5.14

rapid report

4.1

1.

1.1

1.2

1.3

1.4

1.5 6 เส้น (หีบบัตรเลือกตั้งพลาสติก 14 เส้น)

1.6

3

1.7

1.8

1.9

1.10

1.11

1.12 เหล็กแหลมเจาะกระดาษ หรือตะปู หรือที่เจาะกระดาษ

1.13

1.14

1.15

1.16

1.17

1.18 ป้ายชื่อตำแหน่งกรรมการ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในที่เลือกตั้ง

1.19 ป้ายหรือเครื่องหมายต่างๆ เช่น ป้ายระบุหน้าที่ของ จพง.ปน. ฝ่ายต่างๆ
ทางออก เพื่อแสดงขอบเขตบริเวณ โดยรอบที่

1.20

1.21

1.22

3

1.23

- 1.24 (. . . . .)
 1.25 (. . . . .)
 1.26 (. . . . .)
 1.27 . . . . .

2. คำสั่งและประกาศที่ใช้ในการปิดประกาศก่อนวันเลือกตั้ง

- 2.1 ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง (ส.ส. ...) (ถ้ามี)
 2.2 ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เรื่อง รายชื่อผู้สมัครเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง (ส.ส. ...) (ถ้ามี)
 2.3 ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เรื่อง รายชื่อผู้สมัคร
 2.4 ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เรื่อง บัญชีรายชื่อ (. . . . .)

- ในวันเลือกตั้งให้ตรวจสอบประกาศตามข้อ 2.1-2.3

- 2.4

3. แบบพิมพ์และประกาศที่ใช้ในวันเลือกตั้ง

- 3.1
 3.1.1 คำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (ส.ส. ...) (. . . . .)
 3.1.2 (. . . . .)
 3.2 แบบพิมพ์ที่ใช้ระหว่างการลงคะแนนเลือกตั้ง
 3.2.1 (. . . . .)
 3.2.2 (. . . . .)
 3.3
 3.3.1 (. . . . .)
 3.3.2 ประกาศคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เรื่อง รายการเกี่ยวกับ (. . . . .)
 3.3.3 (. . . . .)

3.3.4 ข้อมูลจำนวนบัตรเลือกตั้งในถุงวัสดุใส(ซี) (. . . . .)

3.3.5 (. . . . .)

3.3.6 (. . . . .)

3.4

3.4.1 (. . . . .)

3.4.2 (. . . . .)

4.

4.1

4.2

4.3

แก้ไข หากมีการเปลี่ยนบัตรให้ใหม่ให้หมายเหตุไว้บนปกหน้าของบัตรเลือกตั้ง

4.4 การตรวจสอบจำนวนและหมายเลขของสายรัดหีบบัตรเลือกตั้งว่าตรงตามที่

5.

5.1

5.2

5.3 บรรจุบัตรเลือกตั้งในหีบบัตร ส่วนบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ...)

( )

5.4 ปิดหีบบัตรเลือกตั้ง และ ใส่สายรัด ซึ่ง กปน. ลงชื่อที่สายรัด

ข้อเน้นย้ำ

ปช.กปน. กปน. และจนท.รปค. เดินทางไปรับมอบหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง แบบพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์

1. ตรวจสอบจำนวนบัตรทุกเล่ม ทุกแผ่น แบบพิมพ์ ประกาศ แบบรายงาน คำสั่งแต่งตั้ง ให้ถูกต้อง

2. ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

2.1 จำนวนชุด 2 ชุด (ชุดที่ 3 และ 4)

2.2 ตรงกับหน่วยเลือกตั้งที่รับผิดชอบ

2.3 จำนวนหน้าครบถ้วน

6.

และสามารถนำหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง และวัสดุอุปกรณ์ ไปยังที่

06.00 .

4.2

ตัวอย่าง การบันทึกกรณี กปน. มาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบ 5 คน (...)

ครั้งที่ 1 เวลา 08.00 น.

น.เลขที่ 700 หมู่ที่ 1 ต.นาหว้า

( ) /

(นายรัก ประชาธิปไตย)

4.3

(...)

ครั้งที่ 2 เวลา 08.00 น.

ยอด ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงคนเดียว ลงชื่อเป็นพยานไว้เป็นหลักฐาน

( ) /

(นายรัก ประชาธิปไตย)

4.4

1.

1.1

(. . . . .)

1.2

1.3

2.

2.1 ตรวจสอบรายชื่อกับหลักฐานแสดงตนถูกต้องตรงกัน ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์นิ้วมือให้ตรงช่องลำดับที่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น

- ( )
- 2.2 แจ้งลำดับที่ในบัญชีรายชื่อของผู้มาใช้สิทธิ พร้อมกับหลักฐานการแสดงตน
3. กปน. ผู้ทำหน้าที่มอบบัตรเลือกตั้ง
- 3.1
- 3.2 บันทึกเลขลำดับที่ตามบัญชีรายชื่อฯ ลงที่ต้นขั้วบัตร
- 3.3 ให้ผู้มาใช้สิทธิลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือที่ต้นขั้วบัตรฯ และ กปน.
- 3.4 ฉีกบัตรฯ ตามรอยปรุจากต้นขั้วพร้อมพับบัตรฯ ตามรอยพับและส่งให้ผู้มาใช้สิทธิฯ
- 4.
- 4.1
- 4.2
- 4.3 อำนวยความสะดวกคนพิการ ทูพพลภาพ และผู้สูงอายุ
- 4.4
5. กปน. ผู้ทำหน้าที่ควบคุมหีบบัตร
- 5.1
- 5.2 ให้ตรวจตรา มิให้ผู้มาใช้สิทธิฯ นำบัตรออกจากที่เลือกตั้ง โดยมิได้หย่อนบัตร
- 5.3
6. . . .
- 6.1 รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยบริเวณที่เลือกตั้ง
- 6.2 สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กปน. ในการลงคะแนนและนับคะแนน
- 6.3 รักษาความปลอดภัยบัตรเลือกตั้ง หีบบัตรเลือกตั้ง เอกสาร และอุปกรณ์เลือกตั้ง ตลอดระยะเวลาจนเสร็จสิ้นภารกิจ

4.5

(...)

ครั้งที่ 3 เวลา 09.00 น.

มาตรการเยี่ยมและให้คำแนะนำการปฏิบัติหน้าที่ในที่เลือกตั้ง

กลับเวลา 09.15 น.

( ) /
(นายรัก ประชาธิปไตย)

(...)

ครั้งที่ 4 เวลา 09.20 น.

78

49

1

นางบุญฯ เข้าไปในคูหา ซึ่งขณะนั้นไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นอยู่ในคูหา แล้วนายหิรัญฯ

( ) /
(นายรัก ประชาธิปไตย)

(...)

...)

5

10.30

101

1

( ) /
(นายรัก ประชาธิปไตย)

ตัวอย่างการบันทึกกรณีมีผู้ขอเพิ่มชื่อ ณ ที่เลือกตั้ง (พรป.เลือกตั้งฯ มาตรา ...

..)

ครั้งที่ 6 เวลา 14.00 น.

1

1 . 2000 หมู่ 2 ตำบลหนองหัวอำเภอ
เมือง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งที่ ...
ตั้ง โดยได้นำสำเนาคำสั่งแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติหน้าที่มาประกอบ
ขอเพิ่มชื่อใน ส.ส. 6

( )

(นายรัก ประชาธิปไตย)

( )

(นายหิรัญ ชูไทย)

( )

/

( )

ตัวอย่างการบันทึกกรณีมีผู้ขอเพิ่มชื่อ ณ ที่เลือกตั้ง (...)

ครั้งที่ 7 เวลา 14.02 น. ค.ต. สมปอง ดั่งใจหมาย บ้านเลขที่ 5000 หมู่ 2

อ.เมือง จ.สุรินทร์ เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ 2
น้ำที่มาประกอบขอเพิ่มชื่อใน ส.ส. ...

( )

(ค.ต. สมปอง ดั่งใจหมาย)

( )

/

(นายรัก ประชาธิปไตย)

(...)

ครั้งที่ 8 เวลา 14.05 น. นางวิจิตรา ค้าขายรววย อยู่บ้านเลขที่ 6 หมู่ 90

:

" "

(. . . . .) 30 " "

:

( )

(นางวิจิตรา ค้าขายรววย)

( ) /

(นายรัก ประชาธิปไตย)

(

...)

ครั้งที่ 9 เวลา 14.00 น.

150 . . .

เลือกตั้งเพิ่มอีกชุดหนึ่ง เพื่อให้การตรวจสอบหลักฐาน ฯ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ให้ ปช.กปน.

( ) /

(นายรัก ประชาธิปไตย)

4.6

(...)

1. (. . . . .)

2. / . . . . .

3. / / . . . . .

1. (. . . . .)
2. . / . . . . .
- 3.
4. / /
5. (. . . . .)
6. ลงชื่อที่ฝ่าหีบ/เทปปิดทับลายมือชื่อ
- 7.
8. (. . . . .)
- 8.1 (. . . . .)
- 8.2 (. . . . .)
9. (. . . . .)
10. (. . . . .)
11.
  - 1) (. . . . .)
  - 2) บัตรเลือกตั้งที่เหลือและต้นข้าวบัตร
  - 3) (. . . . .)
  - 4) ประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งก่อนการเปิดลงคะแนน (ส. . . . .)
  - 5) (. . . . .)
  - 6) (. . . . .)
  - 7)
  - 8)
- 4.7 (. . . . .)
- (. . . . .)
- (. . . . .)

1. จัดสถานที่นับคะแนน ป้าย ดังกระดาน ติดแบบขีดคะแนน เตรียมอุปกรณ์เครื่องเขียนต่างๆ ภาชนะที่ใช้ใส่บัตรเลือกตั้ง และกันบริเวณให้ชัดเจน

2. แบ่ง กปน. 4 คน เพื่อนับคะแนน โดยแบ่งหน้าที่ ดังนี้

1 หยิบบัตรทีละฉบับและคลิบบัตร แล้วส่งให้คนที่ 2

2

3

2

4

3.

บัตรเลือกตั้งออก (แต่ห้ามเทพบัตรเลือกตั้ง

)

:

4.8

(...)

1

2 วินิจฉัยและอ่านบัตร แล้วชูบัตร โดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่เลือกตั้งได้เห็นด้วย

" "

- บัตรที่ทำเครื่องหมายในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน ให้ อ่านว่า "

" "

2

" "

3

2 :

(

)

4

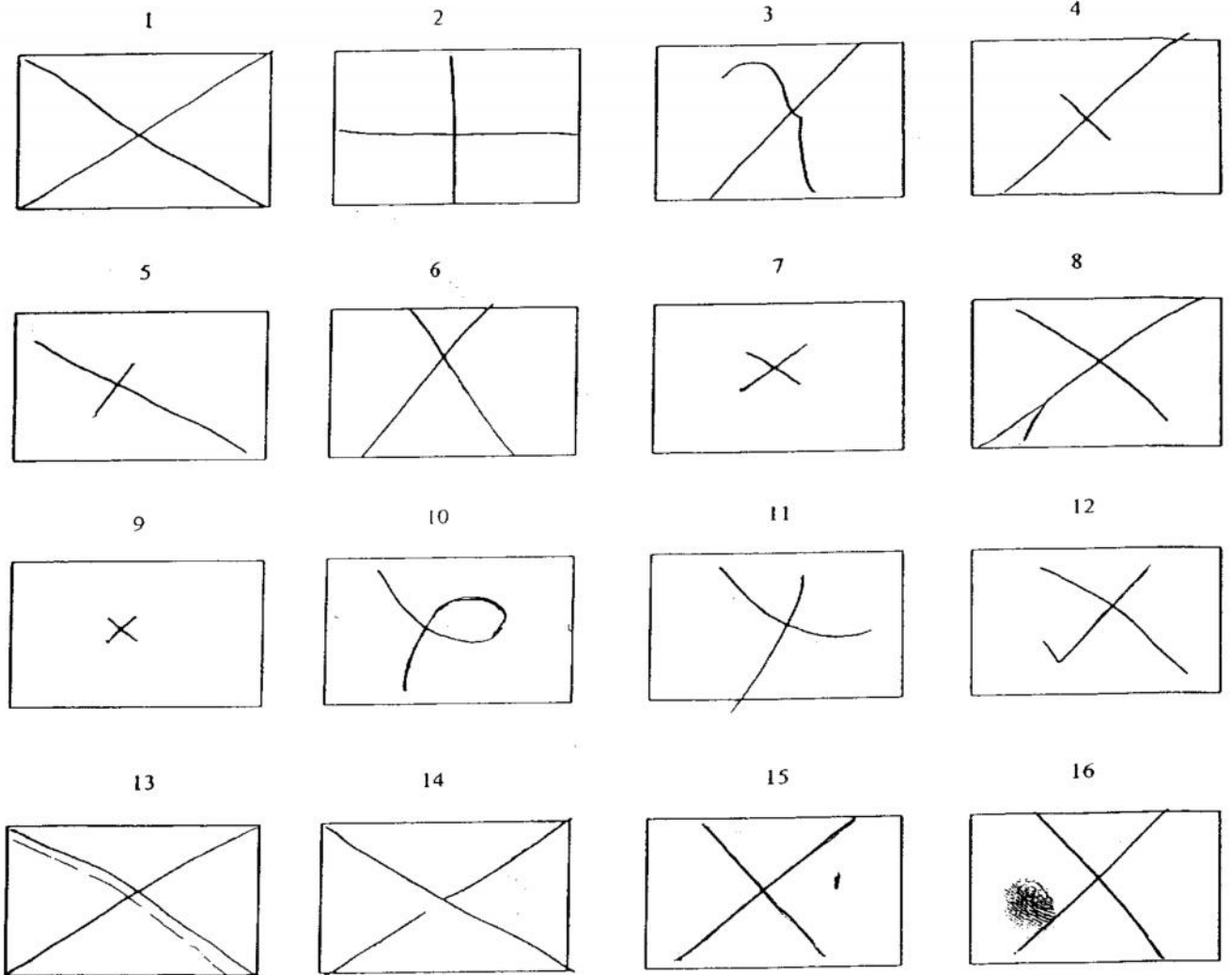
หมายเหตุ สำหรับการขีดคะแนนในแบบขีดคะแนน ให้ใช้วิธีขีดหนึ่งขีดต่อหนึ่งคะแนน แต่เมื่อถึงขีดที่ 5 ให้ขีดขวางทับเส้น 4 ขีดแรก และวงกลมล้อมรอบ

ดังรูป หรือ หรือ เป็นต้น เพื่อความสะดวกต่อการนับคะแนน และให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปทุก 5 ขีด

4.9

3-1

บัตรคี เซ่น

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. ตัวอย่างบัตรรูปที่ 1-12 เป็นตัวอย่างบัตรคิตตามแนวทางที่ใช้อยู่เดิม
2. ตัวอย่างบัตรรูปที่ 13-16 เป็นตัวอย่างบัตรคิตเพิ่มเติม
  - 2.1 ตัวอย่างบัตรรูปที่ 13 เป็นกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเจตนาทำเครื่องหมายกากบาทแต่เส้นปากกาขีดไม่ติดหรือหมึกออกไม่สม่ำเสมอ ทำให้เส้นไม่ชัด จึงขีดเส้นซ้ำเพื่อให้เครื่องหมายกากบาทชัดเจน
  - 2.2 ตัวอย่างบัตรรูปที่ 14 เป็นกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเจตนาทำเครื่องหมายกากบาทแต่เส้นปากกาขาดหรือไม่ชัดเจน ทำให้ไม่เห็นจุดตัด โดยยังปรากฏร่องรอยว่าเจตนาขีดทำเครื่องหมายกากบาท
  - 2.3 ตัวอย่างบัตรรูปที่ 15 และ 16 เป็นกรณีบัตรเลือกตั้งเลอะรอยหมึกหรือปากกา โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งมิได้มีเจตนาจะทำรอยหมึกหรือรอยปากกาดังกล่าวให้เป็นเครื่องหมายเป็นที่สังเกต

15ก.๑53

4.10

- (...)
1. (. ....)
  2. ตรวจสอบจำนวนบัตรที่ใช้ไปกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง
    - 2.1
    - 2.2
- (. ....)

2.3 แยกบัตรแต่ละประเภทแล้วใส่ถุงวัสดุใส (ชั้นใน) โดยแยกเป็น 3

- 2.4 (. ....) 2
- 2.5 (. ....) 3

- ใส่ในถุงวัสดุใส ซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนแล้ว จำนวน 1 ชุด

2.6 นำประกาศรายงานผลการนับคะแนน (ส.ส....) 2.3 ( )

( )

เทพการยอมรับรอบหีบบัตรเลือกตั้ง กปน. ลงลายมือชื่อพร้อมรอยต่อระหว่างเทพการและหีบบัตรเลือกตั้ง

2.7 ส่งหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารกำกับหีบบัตรเลือกตั้ง (บัตรเลือกตั้ง ที่เหลือ

/ (. ....)/ (. ....)/ (. ....)/ (. ....)

2.8 คูหาลง

2.9 กรณีจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้ง

พร้อมเหตุผลของการนับคะแนนที่ไม่ตรงกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อรายงาน กกต.เขต และ กกต.จว. ดำเนินการตาม ข้อ 2.3 ถึงข้อ 2.6 แล้วนำหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารกำกับหีบบัตรเลือกตั้ง

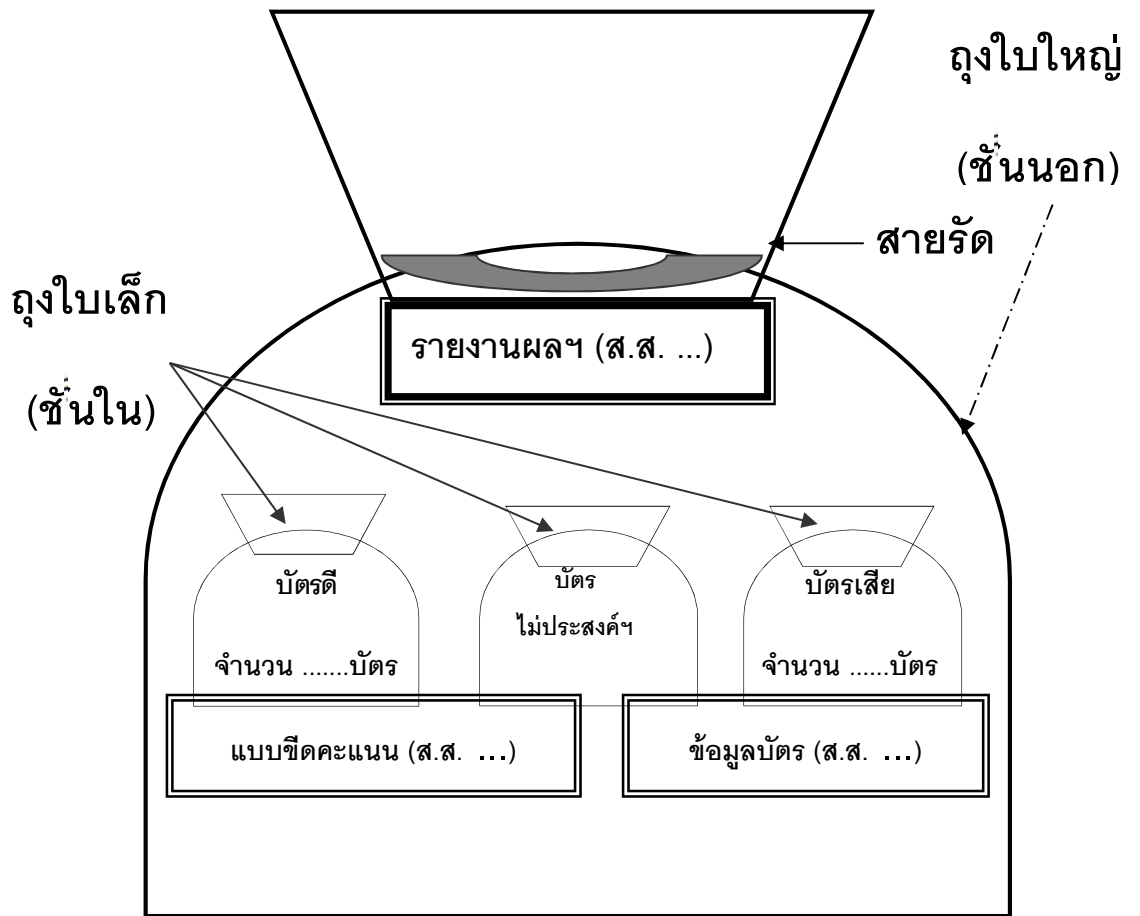
(. ....)

4.11

(... , ...)

3

3-2

4.12

(... , ...)

1. . . . .

1.1

1.2

(1) บัตร์เลือกตั้งที่เหลือทั้งหมดและต้นขั้วบัตร์เลือกตั้ง

(2) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ...) ชุดที่ใช้ตรวจสอบการใช้สิทธิ

(3) (. ....)

(4) ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนน (ส.ส. ...)

(5) (. ....)

(6) รายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (ส.ส. ...)

1.3 คู่มือลงคะแนนทั้งหมดและสิ่งของอื่น ๆ เช่น ป้าย และวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับ

4.13

( ) (...)

1. : ! ! . ....

3

- : 1
- . 1
- 1

2. จัดเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง หีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3. รายงาน กกต.เขต เพื่อแจ้งให้ กกต.จว. รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

4. (. ....)

4.14

( ) (...)

1. จัดทำประกาศการนับคะแนนเลือกตั้งสำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้น ตามแบบ . . . . .

3

- ปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง จำนวน 1

- 1

- 1

2. ให้จัดเก็บบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการวินิจฉัยแล้ว และบัตรเลือกตั้งที่ยังไม่ได้ผ่านการ

3.

4.

3 และเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไว้ในที่

5.

6.

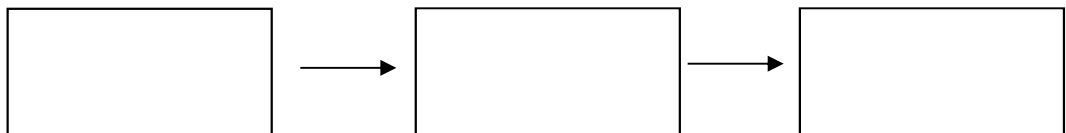
(. . . . .)

6

6.1

การอบรม ผจ.ปน. และ กก.ศส.ปชต.เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อการ
ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผจ.ปน. และ กก.ศส.ปชต. ในการ

ลงคะแนน การนับคะแนน จนถึงการรายงานผลคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งจะต้อง มีการวางแผน

1. _____

1.1

/

1.2 เตรียมการในเรื่องอะไรบ้าง

1.2.1

1.2.2

1.2.3

1.3

1.3.1

(1)

(2)

MT

1.3.2

(1)

(2)

1.4

10

1.5

1.5.1

1. _____

(1)

MT และ สนง.กกด.จว. เพื่อแจ้งกำหนดการ สถานที่ และตอบรับการอบรม

(2)

MT

2. _____

(1) . . . . .

(2) . . . . . MT

_____

(1)

(2) ( )

(3)

(4) (')

(5) /

( )

(6) ( )

○ / /

○ /

(7)

(8)

(9)

(10)

6.2

(/ . . . . .)

1.

2. ( )

3. /

4.

5.

6.

7.

8.

- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.

:

	(/ . . . . .)
1.	.
2.	
3.	MT
4.	
5.	เจ้าหน้าที่ สนง.กกด.จว. ทำหนังสือขอบคุณวิทยากร เจ้าของสถานที่ที่เอื้อเฟื้อให้
6.	. . . . .
	( )

3 - 9

(1)	(1)	(1)
(2)	(2)	(2)
(3)	(3)	(3)

2.

(Facilitator) :

การอบรม โดยทำหน้าที่ในภารกิจดังต่อไปนี้

2.1

(1)

(2)

(3)

(4)

(5) เข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่บริหาร โครงการ

(6)

(7)

2.2

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

2.3

MT

MT

MT

( )

3 - 10

. . . . .

			//	
		. /		
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

/

1. ....
2. ....
3. ....

:1. 30

2. . . . .

. . . . .

- 1) 1
- 2) . . . 1
- 3) 1

3 - 11

พื้นที่ ตำบล.....

	/	( )	//		. . . . .
1					
2					
3					
4					
5					

. . . . . (2) /

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

: 1. /

/ 2. . . . .

: . . . . . 3. . . . .

1) 1

2) 1

บทที่ 4

แนวทางในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์แนวทางในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เบื้องหลังปรัชญาแนวคิดเชิงทฤษฎีของการออกแบบหลักสูตร ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาในหลักสูตรคู่มือการฝึกอบรม ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดแบบมีส่วนร่วม (Participatory Technic) และส่วนที่ 4 จะเป็นการวิเคราะห์รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการอบรมตามหลักสูตร

ส่วนที่ 1 ปรัชญาแนวคิดเชิงทฤษฎีในการออกแบบหลักสูตร

การอบรมตามหลักสูตรนี้ เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า เน้นให้ผู้เข้าอบรมรู้-เข้าใจ-ทำ ได้ถูกต้อง-นำความรู้ไปถ่ายทอดต่อได้ โดยวิทยากรมีบทบาทในการจัดสถานการณ์/กิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เข้าอบรม เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และทดสอบความรู้ จนเกิดความมั่นใจในการทำหน้าที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ต่อ และทำหน้าที่ผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) ในการเลือกตั้ง ที่จะมีการไป โดยมีแนวคิด แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. ปรัชญาแนวคิด

ใช้วิธีการอบรม “แบบมีส่วนร่วม” (Participatory Learning) จะเห็นได้จากการออกแบบหลักสูตร ที่วิทยากรมีบทบาทในการจัดสถานการณ์/กิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เข้าอบรม เน้นศูนย์กลางการเรียนรู้อยู่ที่ผู้เข้าอบรม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมเรียนรู้ตนเอง และได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันตามเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตรมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

- 1.1 มีรูปแบบทิศทาง/กติกาการเรียนรู้ที่ชัดเจน
- 1.2 กิจกรรมที่ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกลมกลืนกับเนื้อหา
- 1.3 มีจุดเน้นและความคิดรวบยอดของเนื้อหาในแต่ละขั้นตอน/กิจกรรม
- 1.4 มีการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าระหว่างทีมวิทยากร
- 1.5 มีสื่ออุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมในแต่ละกิจกรรม

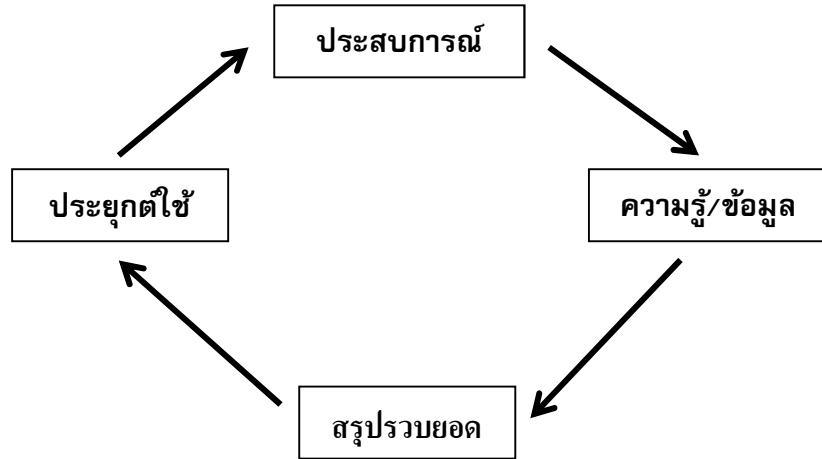
1.6 สถานที่กว้างขวางพอสมควร อันไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

1.7 กระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมแต่ละคนได้มีส่วนร่วม และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง

อย่างทั่วถึง

โดยมีกระบวนการเรียนรู้ตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔ - ๑ กระบวนการเรียนรู้

จากภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะมีลักษณะสำคัญ 4 ประการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจาก

1. การนำเอาประสบการณ์หรือความรู้เดิมของผู้เข้าอบรมมาแลกเปลี่ยนกัน
2. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทำให้ได้รับข้อมูลความรู้และข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้น
3. ผู้เข้าอบรมจะสามารถสรุปความคิดรวบยอดและตัดสินใจเองว่าจะเลือกข้อมูลใดบ้างไปปรับใช้

4. นำข้อมูลที่ได้อไปประยุกต์ใช้และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นจากเดิม

หากวิเคราะห์ตามปรัชญาแนวคิดดังกล่าวนี้ จะสัมพันธ์กับทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (1956) ที่ผู้วิจัยได้ยกมากล่าวอ้างไว้ในบทที่ 2 โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ซึ่งทางด้านพุทธิพิสัยนี้เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา 6 ระดับ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ความรู้ความจำ เป็นความสามารถในการเก็บรักษาประสบการณ์ต่างๆ จากการที่ได้รับรู้ไว้และระลึกถึงสิ่งนั้นเมื่อต้องการเปรียบเทียบกับบันทึกเสียง หรือวีดิทัศน์ที่สามารถเก็บเสียงและภาพของเรื่องราวต่าง ๆ ได้สามารถเปิดฟังหรือดูภาพเหล่านั้นได้เมื่อต้องการ

2. ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการจับใจความของสื่อ สามารถแสดงออกมา ในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความ หรือการกระทำอื่น ๆ

3. การนำความรู้ไปใช้ ที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการ แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

4. การวิเคราะห์ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถคิด หรือ แยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน

5. การสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราว เดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิด ออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงานชิ้นใหม่ หรือ อาจจะทำให้เกิดความคิด ในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบหรือ แนวคิดใหม่

6. การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสินใจ ตีราคา หรือ สรุปเกี่ยวกับคุณค่า ของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นไปตามเนื้อหาสาระ ในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได้

ส่วนทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) นั้น จะแสดงให้เห็นถึงเป็น พฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาท ที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งสามารถแสดงออกมาได้โดยตรง โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ 5 ระดับ

1. การรับรู้ เป็นการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือ เป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ

2. กระทำตามแบบ หรือ เครื่องชี้แนะ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เข้ารับการอบรมพยายาม ฝึกทำตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้ หรือ สามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ

3. การหาความถูกต้องพฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัย เครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้วก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ

4. การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเองจะ กระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง คล่องแคล่ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ

5. การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องจน สามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่วว่องไวโดยอัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นความสามารถ ของการปฏิบัติในระดับสูง

ส่วนที่ 2 เนื้อหาในหลักสูตรคู่มือการฝึกอบรม

ในการจัดทำหลักสูตรคู่มือการฝึกอบรมครั้งนี้ ได้จัดทำเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรที่วิทยากรกลางใช้ในการอบรมวิทยากรหลักและวิทยากรจังหวัด กับหลักสูตรคู่มือที่วิทยากรจังหวัดใช้ในการอบรมผู้จัดการหน่วยหรือผจ.ปน.และผจ.ปน.นำไปใช้ในการอบรมกรรมการประจำหน่วย (กปน.) ต่ออีกทอดหนึ่ง

ในส่วนของหลักสูตรคู่มือที่วิทยากรกลางใช้ในการอบรมวิทยากรหลักและวิทยากรจังหวัดจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 วิชา ด้วยกัน คือ

วิชาที่ 1 หลักการและระบบการเลือกตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบหลักการความสำคัญของการเลือกตั้งตามหลักกติกาสากล ใช้เวลา 40 นาที

วิชาที่ 2 กฎหมาย ระเบียบ และการกระทำที่เป็นความผิดกฎหมายเลือกตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และการกระทำที่เป็นความผิดกฎหมายเลือกตั้งอีกทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้จัดการหน่วยได้ ใช้เวลา 30 นาที

วิชาที่ 3 ความสำคัญและบทบาทของผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) และกรรมการประจำหน่วย (กปน.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความตระหนักว่า ผจ.ปน.มีความสำคัญต้องรับผิดชอบการบริหารจัดการ และสามารถแก้ไขปัญหาภายในหน่วยเลือกตั้งได้ทุกเรื่อง ใช้เวลา 30 นาที

วิชาที่ 4 การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน. หรือ กปน.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบขั้นตอนในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และสามารถถ่ายทอดให้กับผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้งได้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง ใช้เวลา 180 นาที

วิชาที่ 5 การฝึกปฏิบัติ และบทเรียนข้อผิดพลาดในอดีตและแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับนำไปถ่ายทอดต่อได้อีกทั้งสามารถใช้สื่อแผ่นไวเนล (Mind map) ได้ ใช้เวลา 180 นาที

วิชาที่ 6 หัวข้อการวางแผนการฝึกอบรมและหัวข้อเทคนิคการเป็นวิทยากร ซึ่งหัวข้อการวางแผนการฝึกอบรมใช้เฉพาะสำหรับการอบรมวิทยากรหลัก เพื่อให้สามารถจัดทีมวิทยากรและแบ่งความรับผิดชอบในเนื้อหาวิชาที่จะไปอบรมให้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป ใช้เวลา 60 นาที ส่วนหัวข้อเทคนิคการเป็นวิทยากรจะใช้เฉพาะสำหรับวิทยากรจังหวัด เพื่อเสริมทักษะในการเป็นวิทยากรกระบวนการ ใช้เวลา 30 นาที

ส่วนหลักสูตรคู่มือในการอบรมผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) จะเป็นการปรับเนื้อหาหลักสูตรคู่มือของวิทยากรหลักและวิทยากรจังหวัด ให้เหลือเพียง 4 วิชา คือ

วิชาที่ 1 ความสำคัญและบทบาทของผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) และกรรมการประจำหน่วย (กปน.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความตระหนักว่า ผจ.ปน. มีความสำคัญต้องรับผิดชอบการบริหารจัดการ และสามารถแก้ไขปัญหาภายในหน่วยเลือกตั้งได้ทุกเรื่อง ใช้เวลา 30 นาที

วิชาที่ 2 การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (จพง.ปน. หรือ กปน.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบขั้นตอนในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และสามารถถ่ายทอดให้กับผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้งได้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง ใช้เวลา 120 นาที

วิชาที่ 3 การฝึกปฏิบัติ และบทเรียนข้อผิดพลาดในอดีตและแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับนำไปถ่ายทอดต่อได้ อีกทั้งสามารถใช้สื่อแผ่นไว้นิต (Mind map) ได้ ใช้เวลา 120 นาที

วิชาที่ 4 การวางแผนการฝึกอบรมและการประเมินผล ซึ่งหัวข้อการวางแผนการฝึกอบรม เพื่อให้ผจ.ปน. สามารถจัดทีมวิทยากรและแบ่งความรับผิดชอบในเรื่องวิชาที่จะไปอบรมให้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป ใช้เวลา 40 นาที

ส่วนที่ 3 กระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอดแบบมีส่วนร่วม

โดยการออกแบบจะมีลักษณะสำคัญ คือ

1. 15-20
2. (MIND MAP)
3. เพื่อให้มีความรู้ (MIND MAP) ให้มีความเข้าใจ ( ) ให้เกิดทักษะ ( ) และให้มีการปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม (MIND MAP
4. แก้ปัญหาที่หน่วยเลือกตั้งได้ทุกเรื่อง)

4.1

4.2

4.3

4.4

( )
รเลือกตั้ง และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง

5.

5.1 ถอดหมวกก่อน หมายถึงผู้เข้าอบรมมีที่มาหลากหลาย ทั้งตำแหน่งหน้าที่

ส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ผู้เข้าอบรมทุกคนจึงควรทิ้งภาระงาน หรือ

5.2

5.3 ตรงเวลา เนื่องจากระยะเวลาการอบรมมีจำกัด อาจทำให้กระบวนการอบรม

5.4 ขาไม่ลั่นด้วยเปิดใจ รับฟังความเห็นที่แตกต่างและความรู้ประสบการณ์ใหม่

5.5

1. การรับรู้ เป็นความรู้สึที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง

ของความรู้สึที่เกิดขึ้น

2. การตอบสนอง

งเร้า นั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกสรรแล้ว

3. การเกิดค่านิยม

นับถือในคุณค่านั้นๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อ แล้วจึงเกิดทัศนคติ

4. การจัดระบบ

5. บุคลิกภาพ การนำคำนิยามที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัว ให้

Session design

ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปปฏิบัติ

ความรู้ในแต่ละเรื่องที่สามารถไปอ่านเพิ่มเติมความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติม สื่อหรือสไลด์แต่ละแผ่น

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
5. สื่ออุปกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย
  - 5.1
  - 5.2 -
  - 5.3

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการอบรมตามหลักสูตร

สำหรับสื่อที่ใช้ประกอบการอบรมในแต่ละวิชาตามหลักสูตรคู่มือ วิทยากรนี้
ผู้ออกแบบหลักสูตรได้คิดค้นออกแบบสื่อที่จะใช้ในแต่ละเนื้อหาที่มีความแตกต่างกัน เพื่อให้เกิด

1. (Visualizer)

จังหวัดซึ่งสามารถจัดหาเครื่องฉายภาพนิ่งมาใช้ในการอบรมได้ เพราะมีความสะดวกไม่ต้องกังวล
Power point

จัดเขียนเน้นย่นลงไปบนแผ่นภาพนิ่งได้ เป็นสื่อที่มีความคล่องตัวสูงในการใช้อธิบายหรือการ

2. ใบความรู้ นับว่าเป็นสื่อที่มีความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้สำหรับผู้ที่จะเป็น

ที่ต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เช่น ใบความรู้ที่ 1.1 ประกอบวิชาที่ 1 เรื่อง หลักการและระบบการ
เลือกตั้ง หรือใบความรู้ที่ 2.1 ประกอบวิชาที่ 2 เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ และการกระทำที่เป็น
หรือใบความรู้ที่ 3.1 ประกอบวิชาที่ 3 เรื่อง ความสำคัญและบทบาท

4

ผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง ซึ่งมีใบความรู้ประกอบวิชานี้ถึง 14 ใบความรู้ เป็นต้น

3. Mind Map

สื่อไว้นิสัยเป็นสื่อขนาดใหญ่ที่ใช้ในการอบรมขนาดกลุ่มที่ไม่ใหญ่ มาตรฐาน 20 - 30

Mind Map

Mind Map

Guideline

แหล่งไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด สื่อตัวนี้นับว่าช่วยประหยัดทั้งงบประมาณและทรัพยากร

4. สื่อวีดิทัศน์ ซึ่งใช้ประกอบวิชาที่ 4 คือ เรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน
ผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง สื่อนี้เป็นการทบทวนความเข้าใจอีกรอบเพื่อให้เห็นภาพ
แนวทางการปฏิบัติงานจริงของกรรมการประจำหน่วยหลังจากที่ได้รับฟังการอธิบายจากสื่อ Mind
Map

"

" (.) "

กระบวนการอบรมตลอดจนสื่อต่างๆ ที่คณะทำงานออกแบบหลักสูตรได้คิดค้นขึ้นนั้น จะเห็น

สรุป

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน

1

“แบบมีส่วนร่วม” (Participatory Learning)

/

2

เป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรที่วิทยากรกลางใช้ในการอบรมวิทยากรหลักและวิทยากรจังหวัด

(.)

6

วิชาที่ 1 หลักการและระบบการเลือกตั้ง

2

วิชาที่ 3 ความสำคัญและบทบาทของผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) และกรรมการ (.)

วิชาที่ 4 การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (. . .)

วิชาที่ 5 การฝึกปฏิบัติ และบทเรียนข้อผิดพลาดในอดีตและแนวทางการแก้

6

(. .)

4

1 (.)

2

(. . .)

3

วิชาที่ 4 การวางแผนการฝึกอบรมและการประเมินผล

3

(

Participatory Technic)

15-20

สื่อไวน์ลภาพแผนที่ความคิด(

MIND MAP)

(

MIND MAP)

(

) ให้เกิดทักษะ (

)

(

MIND MAP

)

และส่วนที่ 4 จะเป็นการวิเคราะห์รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการอบรมตามหลักสูตร

ได้คิดค้นออกแบบสื่อที่จะใช้ในแต่ละเนื้อหาที่มีความแตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายต่อการ

(Visualizer)

Power point

แผ่นกลับไปกลับมาได้ ชัดเขียนเน้นย้ำลงไปบนแผ่นภาพนิ่งได้ เป็นสื่อที่มีความคล่องตัวสูงในการใช้

ที่มีความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้สำหรับผู้ที่จะเป็นวิทยากรที่ต้องมีความรู้ที่ชัดเจนในการศึกษา

Mind Map

ประยุกต์ใช้ซึ่งเป็นที่ได้มีการคิดค้นขึ้นมาใหม่และใ

หน่วยมาก่อน จุดเด่นของสื่อไวน์ลนี้เป็นสื่อขนาดใหญ่ที่ใช้ในการอบรมขนาดกลุ่มที่ไม่ใหญ่ มาก

20 - 30 คน เป็นการสรุปรวบรวมความคิดภารกิจของกรรมการประจำหน่วยในแต่ละตำแหน่ง

ผลิตผลในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งหมดนี้

Mind Map

ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเป็นการประหยัดงบประมาณ อีกทั้งยังมีการจัดทำสื่อ Mind Map

Guideline

“

(. .)”

บรมอื่น ๆ ที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป จึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

อาจกล่าวว่าการเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่เลือกสรรรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง และสร้างความชอบธรรมให้แก่อำนาจการปกครองของผู้ปกครองให้เป็นไปได้โดยสันติแล้ว การเลือกตั้งในประเทศที่มีพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรคหรือหนึ่งกลุ่ม มีบทบาทสำคัญในการยุติข้อขัดแย้งในระบบการเมือง โดยเคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกา และธรรมเนียมปฏิบัติที่ใช้บังคับในระบบการเมืองนั้นๆ การเลือกตั้งที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์กติกา ดังกล่าว จะทำให้คู่ต่อสู้ทางการเมืองยอมรับผลการตัดสินใจของผู้เลือกตั้งโดยฝ่ายที่ชนะจะได้รับมอบอำนาจจากประชาชนให้ทำการปกครองในช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ ฝ่ายแพ้ก็จะหาทางเอาชนะ ในคราวต่อไปตามวิถีทางที่กฎเกณฑ์ และกติกาได้กำหนดไว้ วิธีการเช่นนี้อำนวยให้การสืบทอดอำนาจการเมืองและการปกครองเป็นไปอย่างสันติวิธีไม่ต้องอาศัยวิธีการที่ผิดกฎหมายและไม่ชอบธรรม เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร เป็นกลไกในการสับเปลี่ยนอำนาจ ดังนั้น กระบวนการเลือกตั้งภายใต้เงื่อนไขที่กล่าวมา จึงแตกต่างไปจากการเลือกตั้งในประเทศที่มีพรรคการเมือง ที่มีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุดเพียงพรรคเดียว หรือกลุ่มคณะบุคคลเพียงคณะเดียว ซึ่งใช้การเลือกตั้งเป็นเพียงข้ออ้างในการสร้างความชอบธรรมในอำนาจการปกครองเท่านั้นมิใช่เป็นกลไก เพื่อจัดการความขัดแย้งหรือเพื่อตัดสินการสืบทอดอำนาจแต่อย่างใด

นอกจากนี้ กระบวนการเลือกตั้งยังเป็นกลไกสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของประเทศมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความสามารถของตนเองและเพื่อนมนุษย์ว่าสามารถตัดสินใจเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบการปกครอง วิธีการดำเนินการปกครอง ระบบเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ของตนเองได้ การเลือกตั้งจะนำไปสู่ความพยายามของประชาชนที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของรัฐบาล ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้มีบูรณาการภายในระบบการเมืองของชาติ และระดมประชาชนเข้าร่วมในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น การแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และการยอมรับหรือไม่ยอมรับความชอบธรรมในสิทธิและอำนาจของผู้ปกครอง ประชาชนอาจแสดงออกได้หลายวิธีในระบบการเมือง การปกครองในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นระบบ

เสรีประชาธิปไตยหรือระบบประชาธิปไตยของปวงชนในประเทศสังคมนิยม ทางหนึ่งที่ประชาชนแสดงออกก็โดยการเลือกตั้ง ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองในทุกระบบการเมืองจึงจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อแสวงหาความชอบธรรมในอำนาจปกครองให้ตนเอง

การบริหารการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมจึงเป็นภารกิจที่มีความสำคัญยิ่งในทางการเมืองการปกครอง เพราะฉะนั้น องค์กรที่ทำหน้าที่นี้ต้องมีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และแนวทางปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเหมาะสม ซึ่งจากการจัดการเลือกตั้งของไทยในอดีตที่ผ่านมา มีกฎหมายรองรับเพื่อป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกครั้ง แต่ที่ผ่านมายังมีประเด็นที่ถูกกล่าวหาว่าการจัดการเลือกตั้งเป็นไปอย่างไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ในหลายกรณี สาธารณชนกล่าวหาว่าการจัดการเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้การเลือกตั้งมีการทุจริตและมีการฟ้องร้องกันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือที่เรียก กปน.

จากกรณีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยดังกล่าว ซึ่งผิดพลาดอยู่บ่อยครั้งจนเป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และหากพิจารณาข้อผิดพลาดดังกล่าวจะเห็นว่าในหลายกรณีจะมีชี้เจตนาในการทุจริตการเลือกตั้งก็ตาม แต่เมื่อศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่นั้นคือการสูญเสียงบประมาณในการจัดการเลือกตั้งเพิ่มขึ้นถึงแม้จะไม่ชี้ทุกหน่วยก็ตาม แต่ที่สำคัญสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐขาดคุณภาพความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาชน แล้วจะเชื่อได้ว่าการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร เมื่อผู้วิจัยทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กำลังสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ด้วยการจัดทำหลักสูตรคู่มือและสร้างสื่อเพื่อการฝึกอบรมโดยสร้างกรรมการประจำหน่วยมืออาชีพ มีผู้จัดการหน่วยหรือ ผจ.ปน.มืออาชีพที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการภายในหน่วยเลือกตั้งได้ ซึ่งยังไม่เคยมีการดำเนินการในเรื่องนี้กันมาก่อนนับเป็นเรื่องใหม่ที่มีความน่าสนใจ

จากการวิเคราะห์แนวทางการจัดทำหลักสูตรคู่มือวิทยากร หลักสูตรการฝึกอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) โดยผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดทฤษฎี 3 ทฤษฎีที่สำคัญด้วยกันคือแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยหยิบยกหลักเลือกตั้งสากล 5 ประการมาเป็นแนวคิดพื้นฐานที่ ทำอย่างไรที่การเลือกตั้งจะเป็นไปตามกรอบเวลา เป็นการเลือกตั้งที่ยุติธรรมและเป็นการทั่วไป มีความเสมอภาค และเป็นการลงคะแนนลับ นอกจากนี้ยังได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง (Electoral Justice) มาเพื่อชี้ให้เห็นความมั่นใจว่า การดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเลือกตั้งจะอยู่ในกรอบของกฎหมาย และทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม ที่เน้นการเรียนรู้ใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ที่สอดคล้องกับแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำลังจัดทำหลักสูตรคู่มือวิทยากร โดยเฉพาะผู้จัดการประจำหน่วยหรือ ผจ.ปน. ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการจัดการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่จะช่วยลดข้อผิดพลาดที่จะเกิดจากการจัดการเลือกตั้งของ กกต. เอง นอกจากนี้ ผู้วิจัย เห็นด้วยว่าการออกแบบหลักสูตรการอบรมในการฝึกวิทยากรลักษณะนี้ ตั้งแต่การสร้างวิทยากรหลักขึ้นมาทำการถ่ายทอดความรู้ให้กับวิทยากรจังหวัด เพื่อให้ทุกจังหวัดมีวิทยากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถที่เท่าเทียมกัน มีทิศทางแนวทางอันเดียวกันหรือกล่าวได้ว่าเป็นมาตรฐานเดียวกันในการไปอบรมความรู้ให้กับผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) ซึ่งจะต้องมีประจำหน่วยทุกหน่วยเลือกตั้งประมาณ 90,000 หน่วย และยังมีกรรมการประจำหน่วยอีกหน่วยละ 4 คน รวม ผจ.ปน. ด้วยแล้วจะมี ประมาณ 45,000 คน ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งในวันลงคะแนนเลือกตั้งที่ต้องไม่ผิดพลาด นอกจากจะมีเนื้อหาหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง หรือ กปน. การเรียนรู้ถึงข้อผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้น รวมทั้งการฝึกปฏิบัติที่เข้มข้น ทั้งของวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และผจ.ปน. จะช่วยให้เกิดทักษะความแม่นยำในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการคิดค้นสื่อที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจง่าย ๆ ในการปฏิบัติ เช่น การใช้สื่อ วนิดิตีทำแบบ Mind Map และใช้วิธีการอบรมเป็นกลุ่มเล็ก ประมาณ ไม่เกิน 30 คน ซึ่งแต่เดิมใช้วิธีการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ 200 – 300 คน แต่อธิบายโดยใช้สื่อที่เป็น Power point เพียงอย่างเดียวแล้วให้คู่มือที่สรุปประกอบเท่านั้น

เนื่องจากกระบวนการเลือกตั้งเป็นกลไกสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตามแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังนั้นหากการจัดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และเที่ยงธรรมโดยผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการประจำหน่วยที่มีคุณภาพ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็จะเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของประเทศมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความสามารถของตนเองและเพื่อนมนุษย์ว่าสามารถตัดสินใจเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบการปกครอง วิธีการดำเนินการปกครอง ระบบเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ของตนเองได้ การเลือกตั้งจะนำไปสู่ความพยายามของประชาชนที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของรัฐบาล ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้มีบูรณาการภายในระบบการเมืองของชาติ และระดมประชาชนเข้าร่วมในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น การแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และการยอมรับหรือไม่ยอมรับความชอบธรรมในสิทธิและอำนาจของผู้ปกครอง ประชาชนอาจแสดงออกได้หลายวิธีในระบบการเมือง การปกครองในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นระบบเสรีประชาธิปไตยหรือระบบประชาธิปไตยของปวงชนในประเทศสังคมนิยม ทางหนึ่งที่ประชาชนแสดงออกก็โดยการเลือกตั้ง

ด้วยเหตุนี้การจัดการเลือกตั้งที่สุจริตและมีประสิทธิภาพจะทำให้ได้ผู้ปกครองที่มาจากความยินยอมพร้อมใจของประชาชนส่วนข้างของประเทศอย่างแท้จริงและมีความชอบธรรมในการปกครอง

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยถึงกระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยหยิบยกเอาหลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากรหลัก วิทยากรจังหวัด และผู้จัดการหน่วยเลือกตั้ง โดยพิจารณาจากกระบวนการอบรมและสื่อที่ใช้ในการอบรม เพราะเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยจำนวนมากอันเป็นสาเหตุให้มีการร้องเรียน และในบางกรณีศาลได้มีคำสั่งให้มีการจัดการเลือกตั้งทำให้เกิดการสูญเสียงบประมาณ ด้วยเหตุนี้เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการสร้างหลักสูตรและสื่อการอบรม รวมถึงกระบวนการอบรมจัดการอบรมแบบมีส่วนร่วม จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นใหม่นี้จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่เพียงใด แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาในการศึกษาวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรซึ่งอยู่ระหว่างการออกแบบและจัดทำหลักสูตร แต่ยังไม่ได้นำไปทดสอบหรือฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงยังไม่อาจไปร่วมสังเกตการณ์การฝึกอบรมหรือทำการทดสอบเพื่อวัดผลความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรมตามกลุ่มเป้าหมายได้ เพียงแต่ได้ศึกษาถึงต้นนวัตกรรมที่สร้างขึ้น ดังนั้นในโอกาสต่อไปหากมีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อต่อยอดงานวิจัย และวัดผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงสำหรับผู้ผ่านการอบรมตามหลักสูตรนี้แล้ว จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะได้มีการศึกษาวิจัยต่อไป

2. การออกแบบการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมหรือ Participatory Technic ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้คิดค้นจัดทำขึ้นมานี้ นับว่าเป็นการฝึกอบรมแนวใหม่ รวมถึงวิธีการเขียนกระบวนการอบรม (Session Design) ที่มีรูปแบบชัดเจน การใช้สื่อต่าง ๆ การใช้ใบความรู้ที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปดำเนินการถ่ายทอดตามวิทยากรต้นแบบได้เลย ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าวัตถุประสงค์และแนวทางการฝึกอบรมที่คาดหวังจะไม่ผิดเพี้ยน จึงน่าจะนำมาศึกษาเพื่อเป็นต้นแบบของหน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจโดยเฉพาะทางด้านการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรของตน หรือการจัดอบรมเพื่อสร้างวิทยากรกระบวนการ เป็นต้น

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. “หนังสือด่วนที่สุด ที่ ลต 0609/ .309

28 2556.

( ). : <http://www.icam.kku.ac.th/journal>, 2560.

และการเลือกตั้ง. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2539

สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น กรณีศึกษา ในเขตจังหวัดปทุมธานี ”.
การศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรการพัฒนาการเมืองการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ 5 , 2556.

. ความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง. Electoral Justice
International IDEA, : , 2554.

Bloom,et al. *The Function of Executive*. London : Oxford University Press, 1956.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาว ราตรี ศรีสถิตย์วัฒนา		
วัน เดือน ปี เกิด	9 มีนาคม 2505		
ประวัติการศึกษา	บัญชีบัณฑิต	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ปี 2527
	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ปี 2543
ประวัติการทำงาน	2523 – 2527	ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัท นานาโกลคภัณฑ์ จำกัด	
	2527 - 2548	ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัท อเมริเทคไรส์ จำกัด	
	2549 – ปัจจุบัน	ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัท อเมริเทค กรุ๊ป จำกัด	
ตำแหน่งปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ		

1. กปน. เปลี่ยนแปลงหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร
2. ไม่นับจำนวนบัตรเลือกตั้งและปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งหลังจากที่มีการเปลี่ยนบัตรเลือกตั้งใหม่เนื่องจากบัตรเลือกตั้งไม่มีช่องทำเครื่องหมายลงคะแนนของผู้สมัคร
3. คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเลือกตั้ง ได้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งและนำบัตรลงคะแนนเลือกตั้งออกมานับโดยไม่มีอำนาจ
4. ไม่ได้ประทับตราหรือเครื่องหมายที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง
5. ดึงบัตรเลือกตั้งออกจากต้นขั้วบัตรเลือกตั้งและไม่ทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งดังกล่าวเพื่อให้ลงคะแนนเลือกตั้งไม่ได้
6. คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งละเว้น ไม่ลงลายมือชื่อที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง
7. ไม่ดำเนินการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง
8. ดึงบัตรเลือกตั้งออกจากต้นขั้วบัตรเลือกตั้งไว้ก่อนล่วงหน้า
9. ระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ได้ยินยอมให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องลงคะแนนเลือกตั้งเข้าไปในที่เลือกตั้ง
10. กปน. จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยจ่ายบัตรเลือกตั้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาใช้สิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งจำนวน 2บัตร เพื่อใช้ลงคะแนนเลือกตั้งเพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร
11. กปน. นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ไม่ดำเนินการตามขั้นตอนและขาดความรอบคอบ
12. กปน. อนุญาตให้พระภิกษุเข้าไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
13. กปน. ช่วยกันลงคะแนนเลือกตั้งแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มาแสดงตนใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น
14. กปน. มีมติให้เพิ่มชื่อและให้ใช้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งไม่ถึง 1 ปี

จากกรณีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยดังกล่าว ซึ่งผิดพลาดอยู่บ่อยครั้งจนเป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และหากพิจารณาข้อผิดพลาดดังกล่าวจะเห็นว่าในหลายกรณีจะมีใช้เจตนาในการทุจริตการเลือกตั้งก็ตาม แต่เมื่อศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่นั้นคือการสูญเสียงบประมาณในการจัดการเลือกตั้งเพิ่มขึ้นถึงแม้จะไม่ใช้ทุกหน่วยก็ตาม แต่ที่สำคัญสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐขาดคุณภาพความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาชน แล้วจะเชื่อได้ว่าการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความสุจริตและเที่ยงธรรมได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการสร้างนวัตกรรมโดยใช้สื่อแบบใหม่เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
2. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยการใช้กลไกผู้จัดการหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและลดปัญหาข้อผิดพลาดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
  - 1.1 เน้นที่เนื้อหาหลักสูตร สื่อ และเทคนิคที่ใช้ประกอบกระบวนการฝึกอบรมผู้จัดการหน่วยมืออาชีพ
  - 1.2 ทดสอบผลความรู้ ความเข้าใจความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา การฝึกอบรมและกระบวนการถ่ายทอด รวมถึงภารกิจความรับผิดชอบที่จะต้องดำเนินการต่อไป
2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

  - วิทยากรหลักหรือครู ก (Master trainer) ผู้ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทำการคัดเลือกพนักงานของสำนักงานฯที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการอบรมเป็นวิทยากรกระบวนการ หรือเรียกว่า วิทยากรหลัก (Master trainer)
  - วิทยากรหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย (วพป.)หรือครู ข ซึ่งเป็นพนักงานการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
  - ผู้จัดการหน่วยมืออาชีพ หรือ ครู ค 60 คน ที่จะเป็นผู้ไปทำการอบรมกรรมการประจำหน่วยในหน่วยของตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร สื่อเทคนิค และกระบวนการฝึกอบรมที่ได้มีการออกแบบเพื่อใช้ในการอบรมผู้จัดการหน่วยมืออาชีพ โดยผ่านกลไกวิทยากรหลัก (Master Trainer) และวิทยากรหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยที่จะทำหน้าที่ไปถ่ายทอดไปยังผู้จัดการหน่วยมืออาชีพ และยังได้ทำการทดสอบวัดผลความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับทุกกลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมเป็นวิทยากรทั้งครู ก ครู ข และครู ค และ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาความ (Descriptive)

ผลจากการวิจัย

แนวทางการจัดทำหลักสูตรคู่มือวิทยากร หลักสูตรการฝึกอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) โดยผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดทฤษฎี 3 ทฤษฎีที่สำคัญด้วยกันคือ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยหยิบยกหลักเลือกตั้งสากล 5 ประการ มาเป็นแนวคิดพื้นฐานที่ทำอย่างไรที่การเลือกตั้งจะเป็นไปตามกรอบเวลา เป็นการเลือกตั้งที่ยุติธรรมและเป็นการทั่วไป มีความเสมอภาค และเป็นการลงคะแนนลับ นอกจากนี้ยังได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง (Electoral Justice) มาเพื่อชี้ให้เห็นความมั่นใจว่า การดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเลือกตั้งจะอยู่ในกรอบของกฎหมาย และ **ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม**ที่เน้นการเรียนรู้ใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ที่สอดคล้องกับแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำลังจัดทำหลักสูตรคู่มือวิทยากร โดยเฉพาะผู้จัดการประจำหน่วยหรือผจ.ปน. ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการจัดการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่จะช่วยลดข้อผิดพลาดที่จะเกิดจากการจัดการเลือกตั้งของ กกต. เอง นอกจากนี้ ผู้วิจัย เห็นด้วยว่าการออกแบบหลักสูตรการอบรมในการฝึกอบรมวิทยากรลักษณะนี้ ตั้งแต่การสร้างวิทยากรหลักขึ้นมาทำการถ่ายทอดความรู้ให้กับวิทยากรจังหวัด เพื่อให้ทุกจังหวัดมีวิทยากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถที่เท่าเทียมกัน มีทิศทางแนวทางอันเดียวกันหรือกล่าวได้ว่าเป็นมาตรฐานเดียวกันในการไปอบรมความรู้ให้กับผู้จัดการประจำหน่วย (ผจ.ปน.) ซึ่งจะต้องมีประจำหน่วยทุกหน่วยเลือกตั้งประมาณ 90,000 หน่วย และยังมีกรรมการประจำหน่วยอีกหน่วยละ 4 คน รวมผจ.ปน. ด้วยแล้วจะมี ประมาณ 450.000

หน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งในวันลงคะแนนเลือกตั้งที่ต้องไม่ผิดพลาด นอกจากนี้

การฝึกปฏิบัติที่เข้มข้น ทั้งของวิทยากรหลัก วิ

Mind Map

เป็นกลุ่มเล็ก ประมาณ ไม่เกิน 30 คน ซึ่งแต่เดิมใช้วิธีการอบรม
 Power point 200 – 300

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.

กรมศุลกากรได้มีคำสั่งให้มีการจัดการเลือกตั้งทำให้เกิดการสูญเสียงบประมาณ ด้วยเหตุนี้เมื่อ
 อบรมจัดการอบรมแบบมีส่วนร่วม จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นใหม่นี้จะ

ได้ เพียงแต่ได้ศึกษาถึงตัวนวัตกรรมที่สร้างขึ้น ดังนั้นในโอกาสต่อไป

2.

Participatory Technic

(Session Design)

หลักประกันได้ว่าวัตถุประสงค์และแนวทางการฝึกอบรมที่คาดหวังจะไม่ผิดเพี้ยน จึงน่าจะนำมา